

Ársreikningur 2022
fjárhæðir í þúsundum kr.

Þessi ársreikningur er þýðing á enskri útgáfu hans. Komi fram einhver mismunur milli enskrar og íslenskrar útgáfu ársreikningsins gildir enska útgáfan.

HS Orka hf.
Orkubraut 3, Svartsengi
241 Grindavík
kt. 680475-0169

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	2
Áritun óháðs endurskoðanda	5
Yfirlit um heildarafkomu	8
Efnahagsreikningur	9
Eiginfjáryfirlit	10
Sjóðstreymisyfirlit	11
Skýringar	12
Stjórnarháttayfirlýsing, óendurskoðuð	45
Ófjárhagslegar upplýsingar, óendurskoðaðar	51

Skýrsla og áritun stjórnar og forstjóra

HS Orka er orkufyrirtæki á Íslandi í einkaeigu sem starfrækir jarðvarma- og vatnsaflsvirkjanir. Félagið hefur virkjanaleyfi fyrir samtals 214,9 MW orkuframleiðslu, þar af eru 205 MW fyrir orkuvinnslu jarðvarmavirkjana og 9,9 MW fyrir orkuvinnslu vatnsaflsvirkjunar. Félagið selur rafmagn til einstaklinga og fyrirtækja á öllu landinu sem og til orkufreks iðnaðar. HS Orka framleiðir einnig heitt vatn til húshitunar og kalt neysluvatn sem selt er til dreifingaraðila sem afhenda vöruna áfram til nærliggjandi samfélaga. Jafnframt framleiðir HS Orka ýmsar afurðir s.s. jarðsjó og gufu, sem félagið afhendir og selur, sem og rafmagn og heitt og kalt vatn til fyrirtækja í Auðlindagarðinum sem staðsettur er í nágrenni við jarðvarmavirkjanir félagsins.

Ársreikningur HS Orku hf. („félagið“ eða „HS Orka“) fyrir árið 2022 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og íslenskar viðbótarkröfur um upplýsingagjöf.

Starfsemi ársins 2022

Rekstrartekjur félagsins námu 10.591 millj. kr. á árinu 2022 (2021: 9.234 millj. kr.) og hagnaður ársins 69 millj. kr. (2021: 2.253 millj. kr.). Heildartap ársins nam 66 millj. kr. (2021: heildarhagnaður ársins 1.874 millj. kr.). Í lok árs 2022 námu heildareignir félagsins 69.043 millj. kr. (2021: 59.484 millj. kr.). Eigið fé í árslok 2022 nam 28.632 millj. kr. (2021: 30.128 millj. kr.) eða 41,5% af heildareignum (2021: 50,6%). Ef víkjandi hluthafalánið væri flokkað sem eigið fé í lok árs 2022 yrði eiginfjárhlutfall félagsins 49,4%. Vísað er til eiginfjárfirlits um breytingar á eigin fé á árinu. Meðalfjöldi starfsmanna var 85 á árinu 2022 (2021: 73).

Framleiðsla í MW árið 2022 var svipuð og á árinu 2021. Það ríkir nokkur óvissa um hvernig framleiðsla jarðhitaauðlindarinnar á Reykjanesi mun þróast. Ástand og nýting jarðhitaauðlindarinnar hefur veruleg áhrif á afkomu HS Orku. Líkt og áður, hefur á árinu 2022, hefur verið lögð áhersla á að þróa líkön til að kortleggja forðafraði jarðhitasvæða, í þeirri viðleitni að tryggja sjálfbærni og stöðugleika í orkuvinnslu jarðvarma.

Stækkun og endurnýjun orkuversins í Svartengi, SVA 7, var að fullu fjármögnuð á árinu 2022 eftir að HS Orka tryggði sér 62 milljóna dollara, jafnvirði um 8,8 milljarða króna fjármögnun frá tveimur af fjórum bönkum í hópi evrópskra lánveitenda HS Orku. Að auki veittu hluthafar félagsins 38 milljóna dollara, jafnvirði 5,5 milljarða króna lán til félagsins.

Lokið var við í desember 30 MW stækkun orkuversins á Reykjanesi, REY 4. Í kjölfar þess að framleiðsla og raforkusala hófst, þremur mánuðum á undan áætlun, var virkjunin færð af rekstrarfjármunum í byggingu og yfir í rekstrarfjármuni í efnahagsreikningi.

Önnur verkefni í þróun á Reykjaneskaga eru Eldvörp, Trölladyngja og Krýsuvík, sem er gjöfult jarðhitasvæði og framtíðarupspretta á heitu vatni fyrir höfuðborgarsvæðið.

Skýrsla og áritun stjórnar og forstjóra, frh.

Eftir því sem leið á júlí 2022 var fylgst náði með vaxandi jarðhræringum í nágrenni Fagradalsfjalls skammt frá Grindavík. Atburðarásin leiddi til eldgoss þann 3. ágúst þegar ný sprunga opnaðist um 1 km austur af megingígnum og í um 8,5 km fjarlægð frá Svartsengi. Eldgosið var mjög virkt í upphafi en hratt dró úr gosinu og því lauk í lok ágúst. Engin virkni hefur verið á svæðinu síðan þá. Eldgosið hafi engin neikvæð áhrif á starfsemina í Svartsengi.

Frekari upplýsingar um umhverfismál, mannauð, sjálfbærni og samfélagsábyrgð er að finna í kaflanum ófjárhagslegar upplýsingar.

Stjórn félagsins leggur til að ekki verði greiddur arður á árinu 2023.

Hlutfé og samþykktir

Á hluthafafundi þann 1. september 2022 var tillaga stjórnar, byggð á 55. gr. laga um hlutfélög, um heimild til kaupa á eigin bréfum félagsins að nafnvirði 205.250 kr. með samsvarandi lækkun hlutfjár samþykkt. Hlutfé félagsins var lækkað í samræmi við 2. tölul. 2. mgr. 51. gr. laga um hlutfélög með greiðslu í reiðufé til hluthafa að fjárhæð 10,13 milljónir Bandaríkjadala (jafnvirði 1.429 milljóna króna). Hlutfé var lækkað um 205.250 kr. að nafnvirði eða 205.250 hluti og var eftir lækkunina 6.561.510 kr.

Í lok árs 2022 voru hluthafar tveir og breyttist fjöldi þeirra ekki frá fyrra ári. HSO 1 ehf. með 99,99997% eignarhlut and HSO 2 ehf. með 0,00003% eignarhlut. Endanlegir eigendur eru Jarðvarmi slhf. og sjóðir í stýringu hjá Ancala Partners LLP. Eignarhlutur hvors um sig er 50%.

Stjórnarhættir

HS Orka hf. er hlutfélag sem starfar í samræmi við lög um hlutfélög nr. 2/1995. Rammi um stjórnarhætti hjá félaginu er grundvallaður á lögum, samþykktum hluthafa, samþykktum félagsins og verklagsreglum sem gilda um stjórn og undirnefndir stjórnar. Félaginu er stjórnað af hluthöfum, stjórn og forstjóra. Frekari upplýsingar um stjórnarhætti félagsins er að finna í stjórnarháttayfirlýsingu sem finna má í viðauka við ársreikninginn.

Haldnir voru ellefu stjórnarfundir á árinu 2022, fjórir fundir í endurskoðunarnefnd og sjö fundir í starfskjaranefnd. Í stjórn félagsins eru fjórir einstaklingar og er hlutfall karla og kvenna jafnt. Sjö einstaklingar sátu í framkvæmdastjórn félagsins á árinu 2022, fjórir karlar og þrjár konur. Í árslok 2022 voru konur 19% af starfsmönnum HS Orku.

HS Orka fylgir formlegu áhættustýringarferli þegar kemur að því að greina og stýra helstu áhættum sem félagið stendur frammi fyrir. HS Orka hefur nýlega innleitt nýtt stjórnunartæki til að auka gagnsæi og gera hverri deild kleift að stýra áhættu betur.

Upplýsingar sem tengjast fjárhagslegri áhættustýringu er að finna í skýringu 28.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Umfram það sem hér kemur fram er vísað til kaflans ófjárhagslegar upplýsingar. Félagið starfar í samræmi við lög um hlutfélög nr. 2/1995, með síðari breytingum, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og önnur viðeigandi lög og reglugerðir.

Skýrsla og áritun stjórnar og forstjóra, frh.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur félagsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og íslenskar viðbótarkröfur um upplýsingagjöf og er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2022 ásamt rekstrarafkomu félagsins og breytingu á handbæru fé á árinu 2022.

Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar geymi glöggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri félagsins, stöðu þess og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem félagið býr við.

Stjórn og forstjóri HS Orku hf. hafa yfirfarið ársreikning félagsins fyrir árið 2022 og staðfest hann með undirritun sinni. Stjórn og forstjóri munu leggja ársreikninginn fram til samþykktar á aðalfundi félagsins þann 26. apríl 2023.

Svartsengi, 27. febrúar 2023

Stjórn

Adrian Pike
Stjórnarformaður

Bjarni Þórður Bjarnason

Ingunn Agnes Kro

Heike Bergmann

Forstjóri

Tómas Már Sigurðsson
Forstjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa HS Orku hf.

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning HS Orku hf. („félagið“) fyrir árið 2022. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu félagsins 31. desember 2022 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga skráðra félaga.

Álitið er í samræmi við skýrslu okkar til endurskoðunarnefndar og stjórnar.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð félaginu í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Samkvæmt bestu vitund okkar og skilningi lýsum við yfir að við höfum ekki veitt neina óheimila þjónustu samkvæmt 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014 og við erum óháð félaginu við endurskoðunina.

Við vorum fyrst kjörin endurskoðendur á aðalfundi fyrirrennara HS orku hf, Hitaveitu Suðurnesja, á árinu 1980 og höfum verið kjörin á aðalfundi endurskoðendur félagsins samfelld síðan þá.

Lykilþættir endurskoðunar

Lykilþættir endurskoðunar eru þeir þættir, sem samkvæmt faglegu mati okkar, höfðu mest vægi við endurskoðun ársreikningsins. Við gefum ekki sérstakt álit á einstökum lykilþáttum en tókum á þeim við endurskoðun á ársreikningnum í heild og við ákvörðun um álit okkar á honum.

Lykilþáttur	Viðbrögð í endurskoðuninni
<p>Í árslok 2022 var bókfært virði orkuvera 54.286 millj. kr. (sjá skýringar 4.e og 14) og rekstrarfjármunir í byggingu námu 1.562 millj. kr. (sjá skýringu 15). Orkuver í notkun eru færð á endurmetnu kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun. Matið byggir á nýtingarvirði sem er reiknað á grundvelli núvirts sjóðsflæðis eignanna. Endurheimtanleg fjárhæð þessara eigna var metin í árslok og borin saman við bókfært verð til að meta hvort þörf væri á endurmati eða vísbending um virðisrýrnun.</p> <p>Niðurstaða þess var að orkuverin voru endurmetin (sjá skýringu 14).</p> <p>Við lögðum áherslu á þessar eignir vegna bókfærðs verðs orkuvera í notkun og orkuvera í byggingu, sem samtals eru 81% af heildareignum og þar sem mat stjórnenda á nýtingarvirði felur í sér verulega matsþætti um varðandi spá og afvöxtun framtíðar sjóðsflæðis sem er grundvöllur mats eignanna. Þess vegna er um að ræða lykilþátt endurskoðunar.</p>	<p>Með aðstoð verðmatssérfræðinga okkar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ályktuðum um sjóðsflæðislíkans sem stjórnendur notuðu við útreikninga á endurheimtanlegri fjárhæð í árslok og staðfestum útreikninga líkansins. • Lögðum áherslu á að rýna áætlun stjórnenda sem byggði á upplýsingum um mögulega framtíðar nýtingu, fjárfestingar og tekjur af orkuverunum, bæði fyrir núverandi orkuver og orkuver í byggingu. • Lögðum mat á hvort afvöxtunarstuðull sem notaður er væri viðeigandi með því að horfa til þess hvort afvöxtunarstuðlar væru innan ásættanlegs bils og bárum saman við markaðsbreytur. • Gerðum næmigreiningu á þeim forsendum sem notaðar voru. • Ályktuðum um hvort tengdar skýringar væru viðeigandi.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggrri framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga skráðra félaga og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og forstjórna að leggja mat á rekstrarhæfi félagsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa félagið upp eða hætta starfsemi þess, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og forstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulegra annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og forstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi félagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert félagið órekstrarhæft.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins, frh.:

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Við lýsum því einnig yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óhæði okkar og þegar við á, til hvaða aðgerða við höfum gripið til að eyða áhættu eða varúðarráðstafanir til að bregðast við henni.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun ársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar veða þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 27. Febrúar 2023

KPMG ehf.

Sigurjón Örn Arnarson
Sæmundur Valdimarsson

Yfirlit um heildarafkomu árið 2022

	Skýr.	2022	2021
Rekstrartekjur	5	10.591.147	9.233.500
Aðrar tekjur (tryggingabætur)	5, 19	87.090	414.801
Innleystar ál áhættuvarnir	5	86.957	(338.037)
Framleiðslukostnaður og kostnaðarverð sölu	6	(7.636.736)	(7.303.623)
Vegur hagnaður		3.128.458	2.006.642
Annar rekstrarkostnaður	7	(1.053.178)	(826.982)
Rannsóknar- og þróunarkostnaður	8	(29.598)	(28.808)
Annar kostnaður		(1.082.776)	(855.790)
Rekstrarhagnaður		2.045.681	1.150.852
Fjármunatekjur		55.586	10.343
Fjármagnsgjöld		(640.386)	(438.590)
Gengismunur		(1.806.542)	(367.969)
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	34	(253.341)	2.168.690
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	32, 34	687.760	294.378
Hrein (fjármagnsgjöld) fjármagnstekjur	12	(1.956.923)	1.666.852
Hlutdeild í tapi hlutdeildarféлага	17	(1.597)	(1.271)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		87.162	2.816.433
Tekjuskattur	13	(17.756)	(563.545)
Hagnaður ársins		69.406	2.252.889
Önnur heildarafkoma			
Liðir sem ekki verða endurflokkaðir í rekstrarreikning			
Matsbreyting lífeyrisskuldbindingar	24	(169.559)	(473.486)
Tekjuskattur af liðum sem ekki verða endurflokkaðir	13	33.912	94.697
Önnur heildarafkoma ársins		(135.647)	(378.789)
Heildar(tap), hagnaður ársins		(66.241)	1.874.100

Skýringar á blaðsíðum 12 til 44 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

Eignir	Skýr.	31.12.2022	31.12.2021
Fastafjármunir			
Rekstrarfjármunir	14	56.033.557	45.056.809
Rekstrarfjármunir í byggingu	15	1.561.953	7.489.750
Óefnislegar eignir	16	1.480.767	1.451.573
Eignarhlutir í dóttur- og hlutdeildarfélögum	17	600.762	602.359
Eignarhlutir í öðrum félögum	18	15.075	13.575
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	34	306.569	484.457
Aðrar afleiður	32	639.744	0
Fastafjármunir samtals		<u>60.638.427</u>	<u>55.098.523</u>
Veltufjármunir			
Birgðir		452.671	1.120.404
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	19	1.533.640	1.792.908
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	34	37.028	112.481
Handbært fé	20	6.381.226	1.359.394
Veltufjármunir samtals		<u>8.404.564</u>	<u>4.385.186</u>
Eignir samtals		<u>69.042.991</u>	<u>59.483.710</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Hlutfé		6.562	6.767
Yfirverðsreikningur hlutfjár og lögbundinn varasjóður		1.238.368	1.238.368
Endurmatsreikningur		9.768.911	10.466.882
Óráðstafað eigið fé		17.618.112	18.415.642
Eigið fé samtals	21	<u>28.631.953</u>	<u>30.127.659</u>
Langtímaskuldir			
Vaxtaberandi skuldir	22	25.893.868	20.858.422
Víkjandi hluthafalán	23	5.462.890	0
Lífeyrisskuldbinding	24	2.931.000	2.852.000
Tekjuskattskuldbinding	25	3.244.890	3.395.984
Aðrar afleiður	32	0	41.759
Leiguskuldbindingar	26	453.467	125.737
Langtímaskuldir samtals		<u>37.986.115</u>	<u>27.273.902</u>
Skammtímaskuldir			
Vaxtaberandi skuldir	22	15.375	15.375
Næsta árs afborgun leiguskuldbindinga	26	317.508	10.659
Ál áhættuvarnir	34	15.023	21.280
Skattur til greiðslu	25	139.468	52.037
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	27	1.937.550	1.982.798
Skammtímaskuldir samtals		<u>2.424.923</u>	<u>2.082.149</u>
Skuldir samtals		<u>40.411.038</u>	<u>29.356.051</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>69.042.991</u>	<u>59.483.710</u>

Skýringar á blaðsíðum 12 til 44 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Eiginfjárfirlit fyrir árið 2022

	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur hlutfjár	Endurmats- reikningur	Óráðstafað eigið fé	Samtals
2021					
Eigið fé 1. janúar 2021	7.294	1.238.368	11.220.586	19.442.711	31.908.959
Hagnaður ársins				2.252.889	2.252.889
Önnur heildarafkoma				(378.789)	(378.789)
Heildarhagnaður ársins				1.874.100	1.874.100
Hlutfjárlækkun	(527)			(3.654.873)	(3.655.400)
Endurmatsreikningur færður á óráðstafað eigið fé			(753.703)	753.703	0
Eigið fé 31. desember 2021	6.767	1.238.368	10.466.882	18.415.642	30.127.659
2022					
Eigið fé 1. janúar 2022	6.767	1.238.368	10.466.882	18.415.642	30.127.659
Hagnaður ársins				69.406	69.406
Önnur heildarafkoma				(135.647)	(135.647)
Heildartap ársins				(66.241)	(66.241)
Hlutfjárlækkun	(205)			(1.429.260)	(1.429.465)
Endurmatsreikningur færður á óráðstafað eigið fé			(697.971)	697.971	0
Eigið fé 31. desember 2022	6.562	1.238.368	9.768.911	17.618.112	28.631.953

Skýringar á blaðsíðum 12 til 44 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit fyrir árið 2022

Rekstarhreyfingar	Skýr.	2022	2021
Hagnaður ársins		69.406	2.252.889
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna		(7.470)	(7.303)
Lækkun lífeyrisskuldbindingar	24	(90.559)	(89.486)
Afskriftir	11	2.545.453	2.429.905
Hrein fjármagnsgjöld (fjármunatekjur)	12	1.956.923	(1.666.852)
Hlutdeild í tapi hlutdeildarfélaganna	17	1.597	1.271
Tekjuskattur	13	17.756	563.545
Veltufé frá rekstri		<u>4.493.106</u>	<u>3.483.969</u>
Birgðir, (hækkun), lækkun		(7.924)	457.213
Skammtímakröfur, lækkun, (hækkun)		259.268	(610.237)
Skammtímaskuldir, hækkun		268.182	122.675
Handbært fé frá rekstri fyrir vexti og skatta		<u>5.012.632</u>	<u>3.453.620</u>
Innheimtir vextir		55.586	10.343
Greiddir vextir		(776.785)	(470.509)
Greiddir skattar		(47.507)	0
Handbært fé frá rekstri		<u>4.243.927</u>	<u>2.993.454</u>
Fjárfestingahreyfingar			
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	14	(1.091.553)	(1.211.036)
Fjárfesting í rekstrarfjármunum í byggingu	12, 15	(4.993.065)	(2.759.650)
Söluverð seldra rekstrarfjármuna		14.318	13.650
Fjárfesting í óefnislegum eignum	16	(38.239)	(18.121)
Fjárfesting í hlutdeildarfélögum og öðrum félögum	17, 18	(1.500)	(2.500)
Mótttekinn arður frá hlutdeildarfélögum	17	0	2.428
Fjárfestingahreyfingar		<u>(6.110.040)</u>	<u>(3.975.230)</u>
Fjármögnunarahreyfingar			
Hlutfjárllækkun	21	(1.429.465)	(3.655.400)
Ný langtímalán	22	2.945.635	4.504.526
Víkjandi hluthafalán	23	5.485.300	0
Afborganir lána	22	(15.375)	(15.375)
Afborganir leiguskuldbindinga	26	(64.025)	(5.298)
Fjármögnunarahreyfingar		<u>6.922.071</u>	<u>828.453</u>
Hækkun, (lækkun) handbærs fjár		5.055.958	(153.324)
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		(34.126)	(9.765)
Handbært fé 1. janúar		1.359.394	1.522.482
Handbært fé 31. desember		<u>6.381.226</u>	<u>1.359.394</u>
Fjárfestingar- og fjármögnunarahreyfingar án greiðsluáhrifa			
Fjárfesting í rekstrarfjármunum í byggingu		(392.930)	(622.864)
Skammtímaskuldir, (lækkun), hækkun		(282.727)	622.864
Birgðir, lækkun		675.657	0

Skýringar á blaðsíðum 12 til 44 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

1. Félagið

HS Orka hf. er íslenskt hlutafélag. Lögheimili þess er að Orkubraut 3, Svartsengi, Grindavík. Félagið annast framleiðslu og sölu á raforku, heitu vatni til upphitunar og köldu neysluvatni. Félagið er í endanlegri eigu Jarðvarma slhf. og sjóða stýrt af Ancala Partners LLP, hvor aðili um sig á 50% hlut í félaginu. Ársreikningur félagsins er hluti af samstæðuársreikningi HS Orku Holding hf. og upplýsingar um afkomu og fjárhagsstöðu þess eru innifaldar í þeim reikningi. Af því leiðir að félaginu er ekki skylt samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilstöðlum ekki að gera samstæðuársreikning.

2. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur félagsins er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur um upplýsingar samkvæmt lögum nr. 3/2006 um ársreikninga.

Stjórn félagsins heimilaði birtingu ársreikningsins þann 27. febrúar 2023.

3. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Matsaðferðir

Reikningsskil félagsins byggja á kostnaðarverði, að undanskildum eftirfarandi mikilvægum liðum í efnahagsreikningi:

- meirihluti rekstrarfjármuna er færður á endurmetnu kostnaðarverði, sem var gangvirði þeirra á endurmatsdegi.
- innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum eru metnar á gangvirði.
- lífeyrisskuldbinding er metin sem núvirði framtíðar lífeyrisskuldbindinga.
- Eignarhlutir í öðrum félögum eru færðir á á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

b. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningur félagsins er birtur í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

c. Mat og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaða krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður í framtíðinni kunna að vera frábrugðnar núverandi mati og forsendum. Endurmat og áhrif þess á bókfært verð eigna og skulda félagsins eru færð þegar mat breytist.

Endanlegar niðurstöður í framtíðinni kunna að verða frábrugðnar núverandi mati og forsendum og kunna að hafa veruleg áhrif á sögulega reynslu félagsins og aðrar staðreyndir og kringumstæður.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem mikilvægi ákvarðana við beitingu reikningsskilaaðferða hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í reikningsskilunum, er að finna í eftirfarandi skýringum:

- Skýring 14 - Afskriftir rekstrarfjármuna og endurmat rekstrarfjármuna.
- Skýringar 15 og 16 - Virðisrýrnun rekstrarfjármuna í byggingu og óefnislegra eigna.
- Skýring 34 - Gangvirði innbyggðra afleiðna í raforkusölusamningum.
- Skýring 24 - Lífeyrisskuldbindingar.

3. Grundvöllur reikningsskilanna frh.

d. Mat gangvirðis

Nokkrar reikningsskilaaðferðir og skýringar félagsins krefjast ákvörðunar á gangvirði, bæði vegna fjármálagerninga og annarra eigna og skulda.

Félagið hefur komið upp verklagi við ákvörðun á gangvirði. Í skipulaginu felst að starfsmenn fjármálasviðs, undir forystu fjármálastjóra, bera ábyrgð á umsjón með öllum mikilvægum ákvörðunum varðandi mat á gangvirði, þ.m.t. 3. stigs gangvirði.

Fjármálasvið fer reglulega yfir mikilvægar ósannreynanlegar upplýsingar og matsbreytingar. Ef upplýsingar frá þriðja aðila, s.s. verð frá verðbréfamiðlara eða verðmatsþjónustu, er notað til að ákvarða gangvirði þá leggja starfsmenn fjármálasviðs mat á þau gögn sem aflað er frá þriðja aðila til að styðja við þá niðurstöðu að slíkt mat sé í samræmi við kröfur alþjóðlegra reikningsskilastaðla (IFRS), þ.m.t. það stig sem gangvirðismatið flokkast undir.

Mikilvæg matsatriði eru kynnt endurskoðunarnefnd félagsins.

Við ákvörðun gangvirðis eigna eða skulda notar fjármálasvið markaðsupplýsingar að svo miklu leyti sem hægt er. Gangvirðið er flokkað í mismunandi stig eftir stigskiptu kerfi á grundvelli þeirra upplýsinga sem notaðar eru í matsaðferðum sem hér segir:

- Stig 1: Skráð verð (óbreytt) á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.
- Stig 2: Önnur verð en skráð verð samkvæmt 1. stigi sem hægt er að greina fyrir viðkomandi eign eða skuld, ýmist beint (verð) eða óbeint (afleitt af verði).
- Stig 3: Verðgildi fyrir eign eða skuld sem ekki byggir á fáanlegum markaðsupplýsingum (ófáanleg gildi).

Ef þau gildi sem notuð eru við ákvörðun gangvirðis eignar eða skuldar flokkast í mismunandi stig í stigakerfinu er ákvörðun gangvirðis öll flokkuð í lágsta stig.

Félagið gerir tilfærslur á milli stiga í stigkerfinu í lok þess reikningstímabils sem breytingin átti sér stað.

Nánari upplýsingar um forsendurnar sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis er að finna í eftirfarandi skýringum:

- Skýring 14 - Rekstrarfjármunir.
- Skýring 34 - Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum.
- Skýringar 28-36 - Áhættustýring.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Félagið hefur beitt reikningsskilaaðferðum sem lýst er í þessari skýringu með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum nema annað sé sérstaklega tekið fram.

a. Dótturfélög

Dótturfélög eru félög þar sem félagið fer með yfirráð. Félagið fer með yfirráð þegar það ber áhættu eða hefur ávinning af breytilegri arðsemi af hlutdeild sinni í félaginu og getur haft áhrif á arðsemina vegna yfirráða sinna. Dótturfélög eru færð í ársreikninginn með hlutdeildaraðferð og er eignarhluturinn upphaflega færður á kostnaðarverði.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir frh.

b. Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem félagið hefur veruleg áhrif á en ekki yfirráð yfir rekstrar- og fjárhagsstefnu félags. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar félagið ræður yfir 20-50% atkvæðisréttar í öðru félagi.

Hlutdeildarfélög eru færð í ársreikning félagsins með hlutdeildaraðferð og er eignarhluturinn upphaflega færður á kostnaðarverði að viðbættum viðskiptakostnaði.

Ársreikningur félagsins inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi og annarri heildarafkomu hlutdeildarfélaga, eftir að reikningsskilaaðferðir hlutdeildarfélagsins hafa verið samræmdar reikningsskilaaðferðum félagsins. Hlutdeildaraðferðinni er beitt frá því að áhrif verða veruleg og þar til þeim lýkur.

Verði hlutdeild félagsins í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélagsins, að meðtöldum langtímafjárfestingum, er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps er hætt nema félagið hafi gengist í ábyrgðir fyrir þessi félög eða innt af hendi greiðslur vegna þeirra.

c. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðil félagsins á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á uppgjörsteggi. Gengismunur sem myndast vegna peningalegra eigna og skulda er sá mismunur sem myndast á milli afskrifaðs kostnaðarverðs í starfrækslugjaldmiðli í upphafi tímabilsins, að teknu tilliti til virkra vaxta og greiðslna á tímabilinu, og afskrifaðs kostnaðarverðs í erlendum gjaldmiðli miðað við gildandi gengi í lok reikningsársins. Efnislegar eignir og skuldir, sem metnar eru á gangvirði í erlendri mynt, eru færðar á því gengi sem var í gildi þegar gangvirði þeirra var ákvarðað. Gengismunur er færður meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi. Efnislegar eignir og skuldir sem metnar eru á grundvelli kostnaðarverðs í erlendri mynt eru færðar á því gengi sem í gildi var á viðskiptadegi.

d. Fjármálagerningar

(i) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar

Viðskiptakröfur og skuldir eru upphaflega færðar til bókar á þeim degi sem til þeirra er stofnað. Allar aðrar fjáreignir og fjárskuldir, eru upphaflega færðar á þeim degi sem félagið gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum fjármálagerningsins.

Fjáreign (nema að það sé viðskiptakrafa án verulegs fjármögnunarþáttar) eða fjárskuld er upphaflega færð á gangvirði að viðbættum, fyrir þær eignir sem ekki eru metnar á gangverði gegnum rekstrarreikning, þeim viðskiptakostnaði sem unnt er að tengja beint við öflun eða útgáfu fjármálagernings. Viðskiptakrafa án verulegs fjármögnunarþáttar er upphaflega metin á viðskiptaverði.

Félagið afskráir fjáreignir þegar samningsbundinn réttur þess til sjóðstreymis fjáreignanna rennur út eða ef félagið framselur rétt til sjóðstreymis af eigninni til annars aðila þar sem nær öll áhætta og ávinningur sem tengist eignarhaldinu yfirfærast eða án þess að yfirfæra því sem næst alla þá áhættu og ávinning sem í eignarhaldinu felst og hefur þar með ekki lengur yfirráð yfir fjáreigninni.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir frh.

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og hrein fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur félagsins til jöfnunar er til staðar og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda eða að innleysa eignina og gera upp skuldina á sama tíma.

Félagið flokkar fjáreignir aðrar en afleiðusamninga í eftirfarandi flokka: Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning og fjáreignir færðar á afskrifuðu kostnaðarverði.

Til fjáreigna á gangvirði gegnum rekstrarreikning teljast fjárfestingar í öðrum félögum. Allar aðrar fjáreignir eru metnar á afskrifuðu kostnaðarverði.

(ii) Fjáreignir færðar á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreign er færð á afskrifuðu kostnaðarverði ef bæði eftirfarandi skilyrði eru uppfyllt og hún er ekki tilgreind á gangvirði gegnum rekstrarreikning:

- ef henni er haldið samkvæmt viðskiptamódeli þar sem markmiðið er að eiga eignina til að innheimta samningsbundið sjóðsflæði, og
- samningsskilmálar eignarinnar tiltaka sérstakar dagsetningar á sjóðsflæði sem einvörðungu innheldur afborganir af höfuðstól og vaxtagreiðslur.

Þess háttar eignir eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Afskrifað kostnaðarverð er lækkað um virðisrýrnun. Vaxtatekjur, gengishagnaður og -tap og virðisrýrnun eru færð í rekstrarreikning. Allur hagnaður og tap við afskráningu eru færður í rekstrarreikningi.

Fjáreignir metnar á kostnaðarverði sem ekki eru afleiður eru handbært fé og ígildi handbærs fjár ásamt viðskipta- og öðrum skammtímakröfum.

Til handbærs fjár telst sjóður og óbundnar bankainnstæður sem eru til ráðstöfunar innan þriggja mánaða. Bankainnstæður sem eru háðar samningsbundnum skilyrðum þriðja aðila eru hluti af handbæru fé nema skilyrðin valdi því að bankainnstæðan uppfyllir ekki lengur skilgreininguna á handbæru fé. Ef samningsbundinn skilyrði á notkun handbærs fé ná yfir lengra tímabil en 12 mánuðum eftir lok reikningsskiladags er fjárhæðin flokkuð meðal langtímaeigna.

(iii) Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar

Lántökur eru færðar á þeim degi sem til þeirra er stofnað. Allar aðrar fjárskuldir eru upphaflega færðar á þeim viðskiptadegi þegar félagið gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum fjármálagerningsins.

Félagið afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi. Félagið afskráir einnig fjárskuld þegar samningákvæðum hennar er breytt og sjóðsflæði hennar breytist verulega, í slíkum tilvikum er ný skuld byggð á breyttum samningsskilmálum færð á gangvirði.

Félagið flokkar fjárskuldir aðrar en afleiðusamninga sem aðrar fjárskuldir. Slíkar skuldir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru þessar fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Til fjárskulda félagsins annarra en afleiðusamninga teljast lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir frh.

(iv) Afleiðusamningar

Afleiðusamningar eru upphaflega færðir á gangvirði. Beinn viðskiptakostnaður vegna þeirra er færður í rekstrarreikning eftir því sem hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar (að meðtöldum innbyggðum afleiðum) færðir á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar færðar í rekstrarreikning meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda. Innleystar ál áhættuvarnir, sem er hluti af áhættuvörn, eru færðar í rekstrarreikning meðal tekna.

Aðskiljanlegar innbyggðar afleiður

Innbyggðar afleiður eru aðskildar frá grunnsamningum og færðar sérstaklega þegar efnahagsleg einkenni og áhætta grunnsamnings og innbyggðrar afleiðu eru ekki nátengd, annar gerningur með sömu ákvæði og innbyggða afleiðan væri skilgreindur sem afleiðusamningur og sameinaði gerningurinn er ekki metinn á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

HS Orka hefur gert langtímasamning um sölu á raforku sem felur í sér innbyggðar afleiður. Tekjur af þessum samningi tengjast beint breytingum á framtíðarverði áls. Breytingar á gangvirði innbyggðra afleiða teljast ekki til áhættuvarna og eru færðar beint í rekstrarreikning.

(v) Hlutfé

Almennir hlutir

Beinn kostnaður við útgáfu almennra hluta er færður til lækkunar á eigin fé að frádregnum tekjuskattsáhrifum.

e. Rekstrarfjármunir

(i) Færsla og mat

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði eða endurmetnu kostnaðarverði, að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við kaupin. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna sem félagið byggir sjálft innifelur efniskostnað, launakostnað og annan beinan kostnað sem fellur til við að koma eigninni í notkun og eignfærðan fjármagnskostnað. Aðkeyptur hugbúnaður sem er nauðsynlegur til að starfrækja viðkomandi búnað er færður til eignar sem hluti af kostnaðarverði búnaðar.

Virkjanir og fasteignir félagsins eru skráðar á endurmetnu kostnaðarverði í efnahagsreikningnum, sem er gangvirði eignanna á endurmatsdegi að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum. Endurmetið er með reglubundnum hætti. Allar hækkningar vegna endurmatsins eru færðar á endurmatsreikning meðal eigin fjár að frádregnum tekjuskatti. Afskriftir endurmatsins eru færðar í rekstrarreikning og er árlega færð leiðrétting sem endurspeglar þá fjárhæð af endurmatsreikningi og á óráðstafað eigið fé. Þess er vænst að endurmat sé framkvæmt á þriggja til fjögurra ára fresti eða þegar markaðsaðstæður gefa vísbendingar um verulegar breytingar á virði. Endurmat var síðast framkvæmt á orkuverum félagsins í Svartsengi, Brú og á Reykjanesi 31. desember 2022.

Þegar rekstrarfjármunir eru samsettir úr einingum með ólíkan nýtingartíma eru einingarnar aðgreindar meðal rekstrarfjármuna.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir frh.

Hagnaður eða tap af sölu rekstrarfjármuna er ákvarðað með því að bera saman söluverð og bókfært verð eignarinnar og er jafnað saman og fært í rekstrarreikning meðal annarra tekna eða annars rekstrarkostnaðar. Þegar endurmetnar eignir eru seldar eru endurmatið flutt á óráðstafað eigið fé.

(ii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Reglulegar viðgerðir og viðhald er fært til gjalda þegar kostnaður fellur til.

(iii) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar af kostnaðarverði eða endurmetnu kostnaðarverði eignar að frádregnu niðurlagsverði. Verulegir einstakir hlutar einstakra eigna eru metnir og ef hlutinn hefur nýtingartíma sem er annar en eignin sjálf, þá er sá hluti afskrifaður sérstaklega.

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna. Land er ekki afskrifað.

Rekstrarfjármunir eru afskrifaðir frá þeim degi sem þeir eru uppsettir og tilbúnir til notkunar eða í tilviki eigna sem félagið byggir sjálft, frá þeim degi sem eignin er fullgerð og tilbúin til notkunar.

Áætlaður nýtingartími vegna ársins og samanburðarárs greinist þannig:

Orkuver	40-60 ár
Borholur	20 ár
Rafveitukerfi	50 ár
Hitaveitu- og ferskvatnskerfi	50 ár
Fasteignir	50 ár
Aðrir rekstrarfjármunir	5-20 ár

Afskriftaraðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á hverjum uppgjörsdegi og breytt ef það er viðeigandi.

f. Óefnislegar eignir

(i) Rannsóknar og þróunarkostnaður

Kostnaður vegna rannsókna sem gerðar eru í þeim tilgangi að kanna jarðhitasvæði þar sem óvissa ríkir um nýtingarmöguleika, og könnun annarra svæða sem henta til orkuvinnslu af öðrum uppruna, svo og til að afla nýrrar vísinda- eða tækniþekkingar er færður í rekstrarreikning þegar til hans er stofnað.

Þróun felur í sér könnun á jarðhitasvæðum og öðrum svæðum sem henta til orkuvinnslu af öðrum uppruna þar sem líkur eru á nýtingu og virkjun í framtíðinni. Þróunarkostnaður er aðeins eignfærður ef hægt er að meta hann á áreiðanlegan hátt, ef það eru líkur á tæknilegum eða hagrænum ábata í framtíðinni og félagið ætlar sér og hefur getu til að ljúka þróuninni og nýta eða selja eignina. Eignfærður kostnaður samanstendur af efniskostnaði, beinum launakostnaði og yfirstjórnarkostnaði sem hægt er að rekja beint til þess sem í þróun er og eignfærðum fjármagnskostnaði. Annar þróunarkostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir frh.

Þegar ákvörðun um virkjun eða nýtingu jarðhitasvæðis hefur verið tekin og öll tilskilin leyfi hafa fengist, er undirbúningskostnaður vegna virkjunar eða nýtingarinnar færður á rekstrarfjármuni í byggingu.

Eignfærður þróunarkostnaður er metinn á kostnaðarverði að frádreginni uppsafnaðri virðisrýrnun. Þróunarkostnaður er árlega prófaður með tilliti til virðisrýrnunar.

(ii) Aðrar óefnislegar eignir

Aðrar óefnislegar eignir sem félagið hefur keypt, þar með talinn hugbúnaður, sem hafa takmarkaðan nýtingartíma eru metnar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

(iii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan fram tíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

(iv) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar af kostnaðarverði eignarinnar að frádregnu niðurlagsverði.

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna frá þeim degi þegar þær eru tilbúnar til notkunar. Áætlaður nýtingartími ársins og samanburðarárs greinist þannig:

Hugbúnaður ..... 5-10 ár

Afskriftaraðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á hverjum uppgjörsdegi og breytt ef það er viðeigandi.

g. Leigðar eignir

Við upphaf eða breytingu á samningi sem felur í sér leiguhluta úthlutar félagið endurgjaldinu á sérhvern leiguhluta á grundvelli sjálfstæðs verðs hvers hlutar fyrir sig. Fyrir leigusamninga um fasteignir hefur félagið hins vegar kosið að aðgreina ekki leiguhluta frá öðrum hlutum samningsins og færir þá sem einn leigusamning.

Félagið færir leigueign og leiguskuld við upphaf leigusamnings. Leigueignin er upphaflega færð á kostnaðarverði, sem er upphafleg fjárhæð leiguskuldarinnar að teknu tilliti til leigugreiðslna sem hafa fallið til fyrir eða á upphafsdegi samningsins, beins kostnaðar við öflun leigueignarinnar og áætlaðs kostnaðar við að taka niður og fjarlægja eignina, eða til þess að færa eignina eða umhverfi hennar í samt horf að loknum leigusamningi, og að frádregnum leiguívilnunum sem félagið hefur fengið.

Leigueignin er afskrifuð línulega frá upphafi til loka leigusamningsins, nema þegar eignarhald flyst yfir til félagsins í lok leigutímabilsins eða ef kostnaðarverð leigueignarinnar endurspeglar að félagið muni nýta sér kauprétt í lok leigutímabilsins. Í þeim tilfellum er leigueignin afskrifuð á nýtingartíma eignarinnar, sem er ávarðaður með sömu aðferð og notuð er fyrir aðra fastafjármuni félagsins. Jafnframt er virði leigueignar lækkað reglubundið um sem nemur virðisrýrnun hennar, ef einhver er, og leiðrétt vegna endurmats leiguskuldarinnar.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir frh.

Leiguskuld er upphaflega færð við núvirði ógreiddra leigugreiðslna á upphafsdegi leigusamningsins. Greiðslurnar eru núvirtar með því að nota innbyggða vexti leigusamningsins, séu þeir tilækir, en annars notar félagið þá vexti sem hún fær af nýju lánsfé. Að jafnaði notar félagið vexti á nýju lánsfé til núvirðingar.

Félagið ákvarðar vexti af nýju lánsfé með því að líta til vaxtakjara annarra fjármögnunarleiða og gerir tiltekna aðlaganir á þeim til að endurspegla skilmála leigusamningsins og eiginleika eignarinnar sem er leigð.

Leigugreiðslur sem eru innfaldar í ákvörðun fjárhæðar leiguskuldar fela í sér eftirfarandi:

- Fastar greiðslur, þar með taldar leigugreiðslur sem eru samkvæmt eðli sínu fastar;
- Breytilegar leigugreiðslur tengdar vöxtum eða vísitölu, upphaflega áætlaðar miðað við vexti eða vísitölu á upphafsdegi;
- Fjárhæðir sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða samkvæmt hrakvirðisábyrgð; og
- Kaupverð samkvæmt kaupréttarákvæði í leigusamningi þegar félagið telur nokkuð víst að það muni nýta kaupréttinn, leigugreiðslur á valkvæðum framlengingartímabilum ef félagið er nokkuð viss um að það muni nýta framlengingarheimildir og greiðslur vegna uppsagnar leigusamnings fyrir lok leigutímans, nema félagið sé nokkuð viss um að nýta ekki uppsagnarheimildir.

Leiguskuldin er færð á afskrifuðu kostnaðarverði með því að nota aðferð virkra vaxta. Hún er endurmetin þegar breyting verður á framtíðarleigugreiðslum vegna breytinga á vísitölu eða vöxtum, ef breyting verður á mati félagsins á fjárhæð sem það væntir að verði greidd samkvæmt hrakvirðistryggingu, ef félagið breytir mati sínu á því hvort það muni nýta kaupréttarákvæði, heimildir til framlengingar eða uppsagnar leigusamnings eða þegar breyting verður á fjárhæð leigugreiðslu sem er í eðli sínu föst.

Þegar leiguskuldin er endurmetin með þessum hætti er samsvarandi leiðrétting gerð á bókfærðu verði leigueignarinnar, eða leiðrétting færð í rekstrarreikning félagsins ef bókfært virði leigueignarinnar hefur verið fært niður í núll.

Leigueignir sem eru færðar meðal rekstrarfjármuna í efnahagsreikningi en leiguskuldir sem sér lína í efnahagsreikningi.

Skammtímaleigusamningar og leigusamningar um lágvirðiseignir

Félagið kys að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna leigusamninga um lágvirðiseignir og skammtímaleigusamninga, þar á meðal um tölvubúnað. Félagið gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

h. Rekstrarvörubirgðir

Rekstrarvörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða byggir á fyrst inn - fyrst út reglunni og innifelur kostnað sem fellur til við að afla birgðanna og koma þeim á núverandi stað og ástand. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum áætluðum kostnaði við að klára og selja vöruna.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir frh.

i. Virðisrýrnun

(i) Fjáreignir sem ekki eru afleiðusamningar

Á hverjum uppgjörstegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna sem ekki eru færðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning, þar með töldum eignarhlutum í hlutdeildarfélögum. Fjáreign telst hafa orðið fyrir virðisrýrnun ef hlutlægar vísbendingar eru til staðar um virðisrýrnun vegna eins eða fleiri atburða eftir upphaflega skráningu eignarinnar, sem leiða til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af eigninni verði lægra en áður var talið og hægt er að meta áhrif atburðarins með áreiðanlegum hætti.

(ii) Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna félagsins, að undanskildum birgðum, er yfirfarið á hverjum uppgjörstegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun þeirra. Sé einhver slík vísbending til staðar er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar metin. Vegna ófæðislegra eigna sem ekki hafa verið teknar í notkun er endurheimtanleg fjárhæð metin árlega á sama tíma.

Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært virði eignar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Virðisrýrnun endurmetinna rekstrarfjármuna er færð á endurmetnaðreikning meðal eigin fjár upp að þeirri fjárhæð sem hann stendur í en eftir það í rekstrarreikning. Virðisrýrnun annarra eigna er gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar er hreint gangvirði hennar að frádregnum sölukostnaði eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir eigninni.

Virðisrýrnun er bakfærð ef breyting hefur orðið á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki að bókfært verð eignar sé ekki umfram það sem verið hefði, að frádregnum afskriftum, ef engin virðisrýrnun hefði verið færð.

j. Hlunnindi starfsmanna

(i) Iðgjaldatengt lífeyriskerfi

Iðgjaldatengd lífeyriskerfi eru eftirlaunahlunnindi þar sem félagið greiðir föst framlög til lífeyrissjóða og ber hvorki lagalega né ætlaða skyldu til að greiða frekari framlög. Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður sem launatengd gjöld í rekstrarreikningi á þeim tímabilum sem starfsmenn veita félaginu þjónustu. Fyrirframgreidd framlög eru færð til eignar að því marki sem endurgreiðsla eða lækun á framtíðargreiðslum er fyrir hendi.

(ii) Réttindatengt lífeyriskerfi

Skuldbinding félagsins vegna réttindatengdra lífeyriskerfa eða lífeyrissjóða er reiknuð sérstaklega fyrir hvert kerfi með því að áætla framtíðarvirði lífeyrisréttinda sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn hafa áunnið sér á yfirstandandi og fyrri tímabilum. Réttindin eru afvöxtuð til að finna núvirði þeirra. Tryggingastærðfræðingar reikna skuldbindinguna árlega á grundvelli aðferðar sem miðast við áunnin réttindi. Breytingar á skuldbindingunni vegna tryggingafræðilegra breytinga eru færðar meðal annarrar heildarafkomu. Annar kostnaður vegna réttindatengdra lífeyriskerfa er færður í rekstrarreikning.

4. Mikilvægar reikningsskilaáðferðir frh.

k. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikninginn þegar félaginu ber lagaleg eða ætluð skylda vegna fyrri atburðar og líklegt er að kostnaður lendi á því við að gera upp skuldbindinguna. Skuldbinding er metin út frá væntu framtíðarfjárflæði, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni. Bakfærsla núvirðingarinnar er færð sem fjármagnsgjöld.

l. Tekjur

Tekjur félagsins skiptast með eftirfarandi hætti

(i) Rafmagn

Tekjur af raforkusölu ásamt orkuflutningi eru færðar þegar yferráð eru færð til viðskiptavinar og frammistöðuskuldbindingu er fullnægt, sem er þegar rafmagn er afhent. Tekjur af sölu á raforku ásamt orkuflutningi eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu. Á milli mælinga er notkun áætluð miðað við fyrri reynslu.

Greiðslufrestur er almennt 30 dagar.

(ii) Vatn (heitt og kalt)

Tekjur eru færðar þegar yferráð eru færð til viðskiptavinar og frammistöðuskuldbindingu er fullnægt, sem er þegar vatnið er afhent. Tekjur af sölu á heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu. Á milli mælinga er notkun áætluð miðað við fyrri reynslu.

Greiðslufrestur er almennt 30 dagar.

(iii) Aðrar tekjur

Aðrar tekjur samanstanda af sölu á þjónustu, leigutekjum, sala á gufu, sala á jarðsjó og önnur sala. Tekjur eru færðar þegar vörur eru afhentar eða þjónustan er innt af hendi og þegar frammistöðuskuldbindingu er fullnægt og yferráð yfir vöru eða þjónustu er fært til viðskiptavinar.

Greiðslufrestur er almennt 30 dagar.

m. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur samanstanda af vaxtatekjum af fjárfestingum, arðtekjum, gangvirðisbreytingum fjáreigna á gangvirði gegnum rekstrarreikning, gengishagnaði af erlendum gjaldmiðlum og hagnaði af afleiðum sem er færður í rekstrarreikning. Vaxtatekjur eru færðar í rekstrarreikning eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem réttur félagsins til arðgreiðslu stofnast.

Fjármagnsgjöld samanstanda af vaxtakostnaði af lántökum, bakfærslu núvirðingar skuldbindinga, gengistapi af erlendum gjaldmiðlum, tapi af afleiðum sem fært er í rekstrarreikning, gangvirðisbreytingum fjáreigna á gangvirði gegnum rekstrarreikning og virðisrýrnun annarra fjáreigna en viðskiptakrafna. Lántökukostnaður sem ekki er eignfærður vegna kaupa eða bygginga hæfra eigna er gjaldfærður í rekstrarreikning miðað við virka vexti.

Hagnaði eða tapi vegna gengisbreytinga erlendra gjaldmiðla er jafnað saman og fært annað hvort sem fjármunatekjur eða fjármagnsgjöld eftir því sem við á.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir frh.

n. Tekjuskattur

Gjaldfærður tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur til greiðslu og frestaður tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann tengist liðum sem eru færðir beint á eigið fé í yfirliti um heildarafkomu.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörssdegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður tekjuskattur er færður með efnahagsskuldbindingaraðferðinni vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörssdegi. Skatteign og tekjuskattsskuldbindingu er jafnað saman ef til staðar er lagaleg heimild til að jafna tekjuskatt til greiðslu á móti skatteign og þær heyra undir sömu skattyfirvöld.

Skatteign er færð vegna yfirfæranlegs skattalegs taps, skattaívilnana og frádráttarbærra tímabundinna mismuna að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteignin er metin á hverjum uppgjörssdegi og hún lækkuð að því marki sem talið er líklegt að nýtist ekki.

o. Ríkisstyrkir (styrkir frá Evrópusambandinu meðtaldir)

Opinberir styrkir tengdir eignum eru upphaflega færðir sem frestaðar tekjur á gangvirði ef það er nægjanleg víska fyrir því að þeir verði mótteknir og að félagið muni uppfylla skilyrði tengd styrkveitingu. Þeir eru síðan færðir í rekstrarreikning sem aðrar tekjur á kerfisbundinn hátt á líftíma viðkomandi eignar.

Styrkir sem ætlaðir eru til að mæta kostnaði sem fellur á félagið eru færðir í rekstrarreikning á kerfisbundinn hátt á sama tímabili og tengdur kostnaður er færður. Félagið fékk enga styrki á árinu 2022 (2021: engir styrkir).

p. Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir

Nokkrir nýir alþjóðlegir reikningsskilastaðlar gilda um fjárhagsár sem hefjast 1. janúar 2022 eða síðar og heimilt var að beita fyrir gildistöku þeirra. Félagið hefur hins vegar ekki innleitt nýja eða breytta reikningsskilastaðla við gerð þessara reikningsskila.

Ekki er búist við að eftirfarandi breytingar á stöðlum og túlkunum muni hafa veruleg áhrif á reikningsskil félagsins.

- Frestuð skatteign tengd eignum og skuldum vegna einna viðskipta (viðbætur við IAS 12).
- IFRS 17 váttryggingasamningar og breytingar á IFRS 17 váttryggingasamningar.
- Upplýsingar um reikningsskilaaðferðir (breytingar á IAS 1 og verklagsreglur 2).
- Skilgreiningar á reikningshaldslegu mati (breytingar á IAS 8).
- Flokkun skulda sem skammtíma- og langtímaskuldir (breytingar á IAS 1).
- Leiguskuldbinding vegna sölu og endurleigu (breytingar á IFRS 16).

Skýringar

5. Tekjuskipting

Tekjur félagsins skiptast með eftirfarandi hætti

	2022	2021
Stórnotendur ¹	3.277.114	2.911.231
Raforka aðrir	5.707.890	5.149.985
Vatn (heitt og kalt)	1.024.026	928.444
Annað	582.117	243.840
Tekjur af samningum við viðskiptavini	10.591.147	9.233.500
Tryggingabætur	87.090	414.801
Innleystar ál áhættuvarnir	86.957	(338.037)
	<u>10.765.193</u>	<u>9.310.264</u>

¹ Skilgreiningin á stórnotenda er notandi sem notar innan þriggja ára, á einum stað, a.m.k. 80 GWst á ári í samræmi við skilgreiningu raforkulaga nr. 65/2003.

6. Framleiðslukostnaður, kostnaðarverð sölu og þjónustu

	2022	2021
Framleiðslukostnaður	4.830.370	4.804.065
Kostnaðarverð sölu	2.806.366	2.499.558
	<u>7.636.736</u>	<u>7.303.623</u>

Framleiðslukostnaður og kostnaðarverð sölu greinist þannig eftir eðli kostnaðar:

	2022	2021
Laun og launatengd gjöld	929.033	933.493
Afskriftir	2.483.671	2.373.398
Orkukaup	2.574.272	2.332.857
Orkuflutningur	653.521	526.533
Viðhald og annar kostnaður	996.239	1.137.342
	<u>7.636.736</u>	<u>7.303.623</u>

7. Annar rekstrarkostnaður

	2022	2021
Laun og launatengd gjöld	519.781	443.268
Hækkun lífeyrisskuldbindingar	57.318	52.764
Stjórnunarkostnaður	416.073	276.802
Afskriftir	60.006	54.148
	<u>1.053.178</u>	<u>826.982</u>

8. Rannsóknar- og þróunarkostnaður

	2022	2021
Laun og launatengd gjöld	15.867	12.637
Rannsóknar og þróunarverkefni	11.955	13.812
Afskriftir	1.776	2.360
	<u>29.598</u>	<u>28.808</u>

Skýringar

9. Laun og launatengd gjöld

	2022	2021
Laun	1.402.972	1.263.639
Framlag í iðgjaldatengda lífeyrissjóði	182.177	163.524
Hækkun lífeyrisskuldbindingar, sjá nánar í skýringu 24	226.877	526.250
Önnur launatengd gjöld	169.989	138.761
	<u>1.982.015</u>	<u>2.092.174</u>

Meðalfjöldi starfsmanna umreiknaður í heilsársstörf 85 73

Laun og launatengd gjöld, að meðtalinni hækkun lífeyrisskuldbindingar, skiptast þannig:

	2022	2021
Eignfært á framkvæmdir	290.458	176.527
Framleiðslukostnaður og kostnaðarverð sölu	929.033	933.493
Rannsóknar- og þróunarkostnaður	15.867	12.637
Annar rekstrarkostnaður	577.099	496.032
Fært meðal annarrar heildarafkomu	169.559	473.486
	<u>1.982.015</u>	<u>2.092.174</u>

Laun stjórnar og framkvæmdastjórnar námu 81 millj. kr. 2022 (2021: 73 millj. kr.).

10. Þóknun til endurskoðenda

Þóknun til endurskoðenda félagsins á árinu 2022 nam 21,5 millj. kr. (2021: 21,3 millj. kr.) þar af 12,2 millj. kr. (2021: 11,7 millj. kr.) vegna endurskoðunar ársreiknings. Önnur þjónusta sem keypt var af KPMG nam 9,3 millj. kr. á árinu 2022 (2021: 9,6 millj. kr.).

11. Afskriftir og virðisrýrnun

Afskriftir og virðisrýrnun greinast þannig:

	2022	2021
Afskriftir rekstarfjármuna, sbr. skýringu 14	2.536.408	2.422.233
Afskriftir óefnislegra eigna, sbr. skýringu 16	9.045	7.672
	<u>2.545.453</u>	<u>2.429.905</u>

Afskriftir skiptast þannig:

Framleiðslukostnaður og kostnaðarverð sölu	2.483.671	2.373.398
Annar rekstrarkostnaður	60.006	54.148
Rannsóknar- og þróunarkostnaður	1.776	2.360
	<u>2.545.453</u>	<u>2.429.905</u>

Skýringar

12. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:

Fjármunatekjur

	2022	2021
Vaxtatekjur af lánum og kröfum	55.586	10.343
	<u>55.586</u>	<u>10.343</u>

Fjármagnsgjöld

Vaxtagjöld	(613.569)	(432.368)
Vaxtagjöld af leiguskuldbindingum	(26.817)	(6.222)
	<u>(640.386)</u>	<u>(438.590)</u>
Gengistap	(1.806.542)	(367.969)
Gangvirðisbreyting innbyggðra afleiðna í raforkusölusamningu	(253.341)	2.168.690
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	687.760	294.378
	<u>(1.372.123)</u>	<u>2.095.099</u>
Hrein (fjármagnsgjöld) fjármunatekjur	<u>(1.956.923)</u>	<u>1.666.852</u>
Eignfærðir vextir námu 4,42% (2021: 3,53%)	416.055	201.159

13. Tekjuskattur

Tekjuskattur í rekstrarreikningi greinist þannig:

	2022	2021
Uppruni og bakfærsla tímabundins mismunar.....	121.712	(511.508)
Skattur til greiðslu.....	(139.468)	(52.037)
	<u>(17.756)</u>	<u>(563.545)</u>

Virkt skatthlutfall greinist þannig:

Hagnaður ársins.....	69.406	2.252.889
Tekjuskattur.....	17.756	563.545
Hagnaður ársins fyrir tekjuskatt.....	<u>87.162</u>	<u>2.816.433</u>

	2022		2021	
Tekjuskattur skv. gildandi skatthlutfalli	(17.432)	20,0%	(563.287)	20,0%
Áhrif hlutdeildarféлага	(319)	0,4%	(254)	0,0%
Aðrir liðir	(4)	0,0%	(4)	0,0%
Virkt tekjuskattshlutfall	<u>(17.756)</u>	20,4%	<u>(563.545)</u>	20,0%

Tekjuskattur færður meðal annarrar heildarafkomu greinist þannig:

	2022	2021
Tekjuskattur af liðum sem aldrei verða endurflokkaðir í rekstrarreikn.	(33.912)	(94.697)
Tekjuskattur færður meðal annarrar heildarafkomu	<u>(33.912)</u>	<u>(94.697)</u>

14. Rekstrarfjármunir

Endurmat rekstrarfjármuna

Gangvirði orkuvera í Svartsengi, Reykjanesi og Brú var endurmetið þann 31. desember 2022. Endurmat fyrir Svartsengi var jákvætt sem nam 4.000 milljónum króna, neikvætt endurmat fyrir Reykjanes nam 4.000 milljónum króna og ekkert endurmat var fært vegna Brú. Gangvirði orkuveranna var ákvarðað með núvirtu sjóðstreymisaðferðinni. Vextir til núvirðingar voru 10,43% fyrir Svartengi, 10,78% fyrir Reykjanesvirkjun og 8,98% fyrir Brú. Sjóðstreymið var metið til næstu 19 ára og vænt framtíðarvirði reiknað fyrir síðari ár. Endurmatið byggir á þekkingu og gögnum um framleiðslu og ástand auðlinda. Útreikningar voru framkvæmdir af starfsmönnum fjármáladeildar HS Orku og eru flokkaðir á stigi 3 í forsendum gangvirðis.

	Orkuver	Aðrir rekstrar- fjármunir	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða 1. janúar 2021	49.171.122	2.130.660	51.301.782
Viðbætur á árinu	1.145.026	66.011	1.211.036
Selt og aflagt	0	(20.382)	(20.382)
Leigueignir	42.893	0	42.893
Staða 31. desember 2021	50.359.041	2.176.289	52.535.330
Viðbætur á árinu	990.214	101.340	1.091.553
Flutt af rekstrarfjármunum í byggingu	11.910.045	0	11.910.045
Flutt á rekstrarfjármuni í byggingu	(180.198)	0	(180.198)
Jöfnun afskrifta vegna endurmats	(9.343.853)	0	(9.343.853)
Selt og aflagt	(148.111)	(81.971)	(230.082)
Leigueignir	698.603	0	698.603
Staða 31. desember 2022	54.285.741	2.195.657	56.481.398
Afskriftir			
Staða 1. janúar 2021	4.697.997	372.325	5.070.322
Afskriftir ársins	2.338.213	84.021	2.422.233
Selt og aflagt	0	(14.035)	(14.035)
Staða 31. desember 2021	7.036.210	442.311	7.478.521
Afskriftir ársins	2.454.379	82.029	2.536.408
Selt og aflagt	(146.736)	(76.498)	(223.234)
Jöfnun afskrifta vegna endurmats	(9.343.853)	0	(9.343.853)
Staða 31. desember 2022	0	447.841	447.841
Bókfært verð			
Bókfært verð 1. janúar 2021	44.473.125	1.758.335	46.231.460
Bókfært verð 31. desember 2021	43.322.831	1.733.978	45.056.809
Bókfært verð 31. desember 2022	54.285.741	1.747.816	56.033.557

14. Rekstrarfjármunir, frh.

Bókfært verð án endurmats

1. janúar 2021	30.506.361	1.699.367	32.205.728
31. desember 2021	30.288.675	1.677.167	31.965.842
31. desember 2022	42.116.783	1.693.163	43.809.946
Afskriftarhlutföll	2-5%	5-20%	

Undir öðrum rekstrarfjármunum eru land og byggingar að bókfærðu virði 1.236 millj. kr. (2021: ISK 1.251 millj. kr.).

Fasteignamat og váttryggingarverð

Fasteignamat bygginga félagsins nam 4.117 millj. kr. í árslok 2022 (2021: ISK 3.998 millj. kr.) og fasteignamat lands nam 3.386 millj. kr. (2021: 3.025 millj. kr.). Váttryggingafjárhæð eigna félagsins nam 59.353 millj. kr. (2021: 61.518 millj. kr.).

Veðsetning eigna

Í tengslum við endurfjármögnun félagsins á árinu 2020 voru allar fasteignir félagsins leystar úr veðböndum, fyrir utan veðbönd á óskiptu landi Járngerðarstaða, Grindavík. Hlutabréf í félaginu hafa verið veðsett ásamt réttindum og vöxtum af bankareikningum félagsins. Víkjandi krafa félagsins á dótturfélagið Vesturverk hefur einnig verið veðsett, sjá nánar í skýringu 38. Tengdir aðilar.

Bilun í vélabúnaði

Í maí 2021 varð önnur bilun í vélbúnaði og skemmdir urðu á túrbínublaðinu í orkuverinu á Reykjanesi. Vélbúnaði var skipt út til að lágmarka stöðvun og bilaði vélbúnaðurinn var færður niður í endurheimtanlegt virði 124 millj. kr. sem byggt er á mati stjórnenda út frá áætluðum viðgerðarkostnaði. Félagið hefur gert bótakröfu til tryggingafélagsins en engin fjárhæð hefur verið færð vegna tjónsins þann 31. desember 2022.

15. Rekstrarfjármunir í byggingu

Rekstrarfjármunir í byggingu greinast þannig:

Bókfært verð 1. janúar 2021	3.906.076
Viðbætur á árinu	3.583.673
Bókfært verð 31. desember 2021	7.489.750
Viðbætur á árinu	5.802.050
Reykjanesnesvirkjun, REY4, færð á rekstrarfjármuni	(11.910.045)
Flutt af rekstrarfjármuni í byggingu	180.198
Bókfært verð 31. desember 2022	1.561.953

Rekstrarfjármunir í byggingu eru að mestu eignfærður kostnaður vegna stækkunar á orkuverinu í Svartsengi (SVA7).

Eftir að öll tilskilin leyfi voru veitt var fyrsta skóflustungan tekin í desember 2022. Stækkun og endurnýjun Svartsengisvirkjunar um 22 MW gerir félaginu kleift að taka eldri og óhagkvæmari orkuver 3 og 4 úr notkun og reisa nýtt og hagkvæmara orkuver. Fyrsti áfangi SVA7 verkefnisins hefur verið í þróun síðan 2018. Hann krefst ekki sérstakrar borunar en stuðlar að hagkvæmari nýtingu auðlinda í Svartsengi til framtíðar.

16. Óefnislegar eignir

	Hugbúnaður	Þróunar- kostnaður	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða 1. janúar 2021	378.199	1.525.906	1.904.105
Viðbætur á árinu	4.228	13.893	18.121
Staða 31. desember 2021	382.427	1.539.799	1.922.226
Viðbætur á árinu	15.684	22.555	38.239
Staða 31. desember 2022	398.111	1.562.355	1.960.465
Afskriftir			
Staða 1. janúar 2021	316.742	146.241	462.983
Afskriftir ársins	7.672	0	7.672
Staða 31. desember 2021	324.414	146.241	470.655
Afskriftir ársins	9.045	0	9.045
Staða 31. desember 2022	333.460	146.241	479.701
Bókfært verð			
Bókfært verð 31. desember 2021	58.013	1.393.558	1.451.573
Bókfært verð 31. desember 2022	64.651	1.416.114	1.480.767
Afskriftarhlutföll	10-25%		

Þróunarkostnaður samanstendur af kostnaði vegna tilraunaborana við Trölladyngju, Krýsuvík og Eldvörp. Viðeigandi kostnaður er eignfærður að því marki sem talið er að mögulegur framtíðarhagnaður muni veita upp kostnaðinn við fjárfestinguna. HS Orka hf. hefur fengið rannsóknarleyfi fyrir þessi svæði og samkvæmt stjórnendum eru niðurstöður greininga jákvæðar. Ef ljóst þykir að þróunarkostnaður verði ekki nýttur af félaginu til tekjusköpunar gjaldfærast hann sem virðisrýrnun. Stjórnendur hafa staðfest að framangreind verkefni eru framkvæmanleg og að þau muni að öllum líkindum skapa framtíðartekjur.

Trölladyngja

Á árinu 2022 samþykkti Alþingi Rammaáætlun III, sem flokkar núverandi virkjanakosti vatnsafls og jarðvarma í þrjá flokka: verndarflokk, biðflokk og nýtingarflokk. Trölladyngjusvæðið er flokkað í biðflokk sem þýðir að frekari upplýsinga, rannsókna og gagna er óskað. Bókfært virði framkvæmda við Trölladyngju í árslok 2022 var 683 millj. kr. (2021: 683 millj. kr.).

17. Eignarhlutar í dóttur- og hlutdeildarfélögum

Eignarhlutar í dóttur- og hlutdeildarfélögum greinast þannig:

Hlutir í dóttur- og hlutdeildarfélögum	Eignarhlutur	Bókfært verð	
		31.12.2022	31.12.2021
DMM lausnir ehf.	27,20%	11.970	11.536
Suðurorka ehf.	50,00%	0	0
Heimsþing 2020 ehf.	33,33%	0	0
HS Orkurannsóknir ehf.	100,00%	500	500
VesturVerk ehf.	80,49%	588.293	590.323
		<u>600.762</u>	<u>602.359</u>

Skýringar

17. Eignarhlutar í dóttur- og hlutdeildarfélögum, frh.

	2022	2021
Staða í upphafi árs	602.359	606.058
Hlutdeild í tapi	(1.597)	(1.271)
	<u>(1.597)</u>	<u>(1.271)</u>
Mótttekinn arður	0	(2.428)
Staða í árslok	<u>600.762</u>	<u>602.359</u>

Stefnt er á að slíta Heimsþing 2020 ehf. á árinu 2023.

Í eftirfarandi töflu eru teknar saman fjárhagsupplýsingar VesturVerks úr ársreikningi félagsins, aðlagðar að gangvirðisbreytingum við yfirtöku:

	2022	2021
Tekjur	988	1.654
Hagnaður eða tap og önnur heildarafkoma	(2.879)	(1.442)
Fastafjármunir	906.943	888.162
Veltufjármunir	9.883	580
Langtímaskuldir	(50.861)	(51.659)
Skammtímaskuldir	(135.068)	(103.665)
Hrein eign	730.896	733.419
Hlutur HS Orku 80,49%	588.293	590.323
Hlutdeild í tapi ársins	(2.317)	(1.447)

18. Fjárfestingar í öðrum félögum

	Eignarhlutur	Bókfært verð 31.12.2022	Eignarhlutur	Bókfært verð 31.12.2021
Keilir ehf.	0,02%	0	0,02%	0
Íslensk nýorka ehf.	8,36%	14.075	8,14%	12.575
Ölfus Cluster þekkingarsetur ses.		1.000		1.000
		<u>15.075</u>		<u>13.575</u>

Hlutur HS Orku í Keili ehf. þynntist út á árinu 2020 og hefur verið færður niður sem því nemur.

Skýringar

19. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur greinast þannig:

	2022	2021
Viðskiptakröfur	1.423.416	1.289.676
Niðurfærsla viðskiptakrafna	(31.767)	(31.767)
Viðskiptakröfur samtals	1.391.649	1.257.909
Aðrar skammtímakröfur	10.711	17.993
Krafa vegna tryggingabóta	0	414.801
Kröfur á dótturfélag	131.280	102.205
	<u>1.533.640</u>	<u>1.792.908</u>

20. Handbært fé

Handbært fé greinist þannig:

	2022	2021
Óbundnar bankainnistæður	6.381.226	1.359.394
	<u>6.381.226</u>	<u>1.359.394</u>

Greint er frá vaxtaáhættu félagsins og næmnigreiningu vegna fjáreigna og fjárskulda í skýringu 32.

21. Eigið fé

Útgefið hlutafé félagsins samkvæmt samþykktum félagsins er 6.561.510 kr. (2021: 6.766.760 kr.). Eitt atkvæði fylgir hverjum 1 kr. hlut í félaginu auk arðgreiðsluréttar. Allt útgefið hlutafé hefur verið greitt að fullu.

Á hluthafafundi þann 1. september 2022 var tillaga stjórnar, byggð á 55. gr. laga um hlutafélög, um heimild til kaupa á eigin bréfum félagsins að nafnvirði 205.250 kr. með samsvarandi lækkun hlutafjár samþykkt. Hlutafé félagsins var lækkað í samræmi við 2. tölul. 2. mgr. 51. gr. laga um hlutafélög með greiðslu í reiðufé til hluthafa að fjárhæð 10,13 milljónir Bandaríkjadala (jafnvirði 1.429 milljóna króna). Hlutafé var lækkað um 205.250 kr. að nafnvirði eða 205.250 hluti og var eftir lækkunina 6.561.510 kr.

Yfirverðsreikningur hlutafjár og lögbundinn varasjóður

Yfirverðsreikningur hlutafjár sýnir það sem hluthafar félagsins hafa greitt umfram nafnverð hlutafjár sem félagið hefur selt. Samkvæmt lögum um hlutafélög skal félagið binda 25% af nafnverði hlutafjár í varasjóði sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð.

21. Eigið fé, frh.

Bundinn hlutdeildarreikningur

Frá 1. janúar 2016 skulu félög færa sérstaklega hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarfélagum sem er umfram mótttekinn arð eða arð sem ákveðinn hefur verið. Óheimilt er að nota bundinn hlutdeildarreikning til arðgreiðslna. Staðan á bundna hlutdeildarreikninginum þann 31. desember 2022 er núll (31.12.2021: núll).

Endurmatsreikningur

Endurmatsreikningurinn samanstendur af endurmati rekstrarfjármuna félagsins að frádregnum tekjuskatti. Óheimilt er að ráðstafa endurmatsreikningi til hluthafa félagsins í formi arðgreiðslna.

Arður

Enginn arður var greiddur til hluthafa á árinu 2022 (2021: Engar arðgreiðslur). Stjórn félagsins leggur til að ekki verði greiddur arður á árinu 2023.

22. Vaxtaberandi skuldir

Þessi skýring veitir upplýsingar um lánessamninga félagsins, sem færðir eru á afskrifuðu kostnaðarverði. Í skýringum 30, 32 og 33 eru nánari upplýsingar um lausafjárahættu, vaxtaáhættu og gjaldmiðlaáhættu.

	2022	2021
Heildar vaxtaberandi skuldir 1. janúar	20.873.796	15.811.647
Ný langtímalán	2.979.690	4.562.250
Eignfærður lántökukostnaður	(34.055)	(57.724)
Afborganir langtímalána	(15.375)	(15.375)
Fjármögnunarhreyfingar	2.930.260	4.489.151
Gengismunur	1.892.070	403.640
Áfallnir vextir langtímalána	213.116	169.359
Aðrar breytingar	2.105.186	572.999
Heildar vaxtaberandi skuldir 31. desember	25.909.242	20.873.796
	31.12.2022	31.12.2021
Veðtryggð bankalán	25.909.242	20.873.796
Heildar vaxtaberandi skuldir	25.909.242	20.873.796
Næsta árs afboranir langtímaskulda	15.375	15.375
Vaxtaberandi skammtímaskuldir	15.375	15.375
Vaxtaberandi langtímaskuldir	25.893.868	20.858.422

22. Vaxtaberandi skuldir, frh.

			31.12.2022		31.12.2021
Lán í erlendum gjaldmiðlum			Bókfært		Bókfært
	Lokagjalddagar	Meðalvextir	verð	Meðalvextir	verð
Lán í USD.....	2025	4,75%	25.770.872	3,53%	20.720.051
			<u>25.770.872</u>		<u>20.720.051</u>
Lán í íslenskum krónum.....	2031	4,95%	138.371	3,54%	153.745
			<u>138.371</u>		<u>153.745</u>
Vaxtaberandi skuldir samtals.....			<u>25.909.242</u>		<u>20.873.796</u>
Afborganir langtímaskulda greinast þannig næstu ár:				31.12.2022	31.12.2021
Árið 2023/2022				15.375	15.375
Árið 2024/2023				15.375	15.375
Árið 2025/2024				25.786.246	15.375
Árið 2026/2025				15.375	20.735.426
Ár 2027/2026				15.375	15.375
Síðar				61.498	76.873
				<u>25.909.242</u>	<u>20.873.796</u>

Þann 26. febrúar 2020 tryggði HS Orka sér nýja fjármögnun frá hópi fjögurra evrópskra banka sem samanstóð af langtímaláni að fjárhæð 100 milljónir Bandaríkjadala, framkvæmdaláni að fjárhæð 100 milljónir Bandaríkjadala og ádráttarláni að fjárhæð 10 milljónir Bandaríkjadala. Nýja fjármögnunin er til fimm ára með fjárhagslega skilmála um skuldsetningu og vaxtaþekju. Langtímaláninu var ráðstafað að fullu til uppgreiðslu eldri lána. Í lok árs 2021 hafa 62 milljónir Bandaríkjadala verið dregnir af framkvæmdaláninu og er það fært meðal langtímaskulda í efnahagsreikningi þar sem félagið hefur einhliða heimild til að framlengja lánstíma fram að lokagjalddaga fjármögnunarinnar. Ekki hefur verið dregið á ádráttarlánið.

Í nóvember 2022 tryggði HS Orka sér 62 milljóna dollara viðbótarfjármögnun frá tveimur evrópskum bönkum. Fjármögnunin er með sama lokagjalddaga og önnur fjármögnun félagsins, í febrúar 2025 og lýtur sömu fjárhagslegu skilmálum um skuldsetningu og vaxtaþekju. Ádrættir á nýja framkvæmdalánið verða færðir meðal langtímaskulda í efnahagsreikningi þar sem félagið hefur einhliða heimild til að framlengja lánstíma fram að lokagjalddaga. Ekki hefur verið dregið á nýja framkvæmdalánið.

23. Víkjandi hluthafalán

Víkjandi hluthafalán sem nam 38 milljónum dollara var veitt HS Orku í nóvember 2022. Víkjandi hluthafalánið er án trygginga, til 7 ára og ber fasta vexti upp á 10,9% á ári. Vextir eru færðir á höfuðstól þar til höfuðstóll og vextir eru greiddir á lokagjaldsdaga.

Víkjandi hluthafalánið var veitt í nóvember 2022 og er til reiðu á bankareikningum félagsins. Ráðstöfun víkjandi hluthafalansins og nýja framkvæmdalansins verður hlutfallsleg við hvern ádrátt. Andvirði hluthafalansins er fært á handbært fé.

	2022
Nýtt víkjandi hluthafalán	5.485.300
Fjármögnunarahreyfingar	5.485.300
Gengismunur	(87.752)
Áfallnir vextir langtímalána	65.342
Aðrar breytingar	(22.410)
Heildar víkjandi hluthafalán 31. desember	5.462.890

24. Lífeyrisskuldbinding

	2022	2021
Lífeyrisskuldbinding 1. janúar	2.852.000	2.468.000
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna á árinu	(147.877)	(142.250)
Þjónustuskostnaður	3.089	4.244
Vaxtakostnaður	54.229	48.520
Tryggingafræðileg breyting, fært á aðra heildarafkomu	169.559	473.486
Lífeyrisskuldbinding 31. desember	2.931.000	2.852.000
Lífeyrisskuldbindingin greinist þannig:		
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins	1.502.528	1.451.537
Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar	779.592	777.049
Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjabæjar	648.880	623.414
	2.931.000	2.852.000

24. Lífeyrisskuldbinding, frh.

Samkvæmt mati tryggingastærðfræðinga og Lífeyrissjóðnum Brú námu áfallnar lífeyrisskuldbindingar félagsins 2.931 millj. kr. í árslok 2022 (2021: 2.852 millj. kr.), núvirt miðað við 2% vexti og að teknu tilliti til hlutdeildar í hreinni eign lífeyrissjóðanna. Forsendur um lífslíkur, dánartíðni og núvirðingarhlutfall eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrirréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Hækkun skuldbindingarinnar á árinu 2022 skýrist að mestu af almennum launahækkunum, breytingar á áunnum réttindum sjóðsfélaga og áhrif vaxta á núvirðisútreikninga.

25. Tekjuskattsskuldbinding

Breyting tekjuskattsskuldbindingar félagsins greinist þannig:	2022	2021
Tekjuskattsskuldbinding í upphafi árs	3.395.984	2.979.174
Breytingar færðar í rekstrarreikning	17.756	563.545
Breytingar færðar í aðra heildarafkomu	(33.912)	(94.697)
Skattur til greiðslu	(139.468)	(52.037)
Aðrir liðir	4.530	0
Staða í árslok	<u>3.244.890</u>	<u>3.395.984</u>

Tekjuskattsskuldbinding félagsins greinist þannig:

	31.12.2022	31.12.2021
Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	4.052.545	3.845.434
Rekstrarvörubirgðir	(9.581)	(2.904)
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	7.547	63.950
Lífeyrisskuldbinding	(586.200)	(570.400)
Afleiður	193.664	106.780
Leiguskuldbinding	(154.195)	(27.279)
Frestun gengismunar	(265.404)	(19.595)
Aðrir liðir	6.514	0
	<u>3.244.890</u>	<u>3.395.984</u>

26. Leigusamningar

Félagið hefur gert leigusamninga um virkjun, rekstrarfjármuni og lönd. Þessir leigusamningar eru á bilinu 2 til 60 ára langir. Árið 2022 var gerður leigusamning um virkjun til 2 ára. Bókfært verð virkjunar fært sem leigueign og leiguskuldbinding nam 680 milljónum króna.

Leigueignir

Leigueignir eru færðar meðal rekstrarfjármuna, sjá nánar í skýringu 14. Rekstrarfjármunir.

Leiguskuldbinding

	2022	2021
Leiguskuldbinding 1. janúar	136.396	98.736
Viðbætur	686.131	35.122
Viðbætur vegna hækkana á breytilegum leigugreiðslum	12.472	7.836
Greiðslur	(64.025)	(5.298)
Leiguskuldbinding 31. desember	<u>770.975</u>	<u>136.396</u>
Skammtímahluti	317.508	10.659
Langtímahluti	<u>453.467</u>	<u>125.737</u>
	<u>770.975</u>	<u>136.396</u>

Sundurliðun á samningsbundnum greiðslum á gjalddaga vegna leiguskuldbindinga er í skýringu 30. Lausafjánhætta.

Viðbætur leigueigna og leiguskuldbindinga á árinu 2022 nam 686 millj. kr. (2021: 35 millj. kr.). Viðbætur leigueigna og leiguskuldbindinga vegna hækkana á breytilegum leigugreiðslum nam 12 millj. kr. (2021: 8 millj. kr.).

Allir leigusamningar félagsins innihalda skilmála um breytilegar leigugreiðslur. Heildar sjóðsflæði leigugreiðslna er eftirfarandi:

	2022	2021
Greiðslur vegna leigusamninga tengda vísitölu neysluverðs	87.948	9.052
Greiðslur annara leigusamninga með breytilegum greiðslum	<u>2.893</u>	<u>2.467</u>
	<u>90.841</u>	<u>11.519</u>

Fjárhæðir færðar í rekstrarreikning:

	2022	2021
Afskriftir leigueigna	113.983	7.004
Vaxtagjöld af leiguskuldbindingum	<u>26.817</u>	<u>6.694</u>
	<u>140.800</u>	<u>13.698</u>

27. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:

	31.12.2022	31.12.2021
Viðskiptaskuldir	1.528.430	1.173.207
Viðskiptaskuldir vegna rekstrarfjármuna í byggingu	228.640	661.466
Aðrar skammtímaskuldir	180.480	148.125
	<u>1.937.550</u>	<u>1.982.798</u>

Greint er frá gjaldmiðla- og lausafjárahættu vegna viðskiptaskulda og annarra skammtímaskulda í skýringum 30 og 33.

28. Áhættustýring

Yfirlit

Þær fjárhagslegu áhættur sem félagið býr við eru lánsáhætta, lausafjárahætta og markaðsáhætta. Markaðsáhætta samanstendur af vaxtaáhættu, gjaldmiðlaáhættu og álverðsáhættu.

Í þessari skýringu eru veittar upplýsingar um framangreindar áhættur, markmið, stefnu og aðferðir félagsins við að meta og draga úr áhættu, auk upplýsinga um eiginfjárstýringu þess. Að auki eru veittar tölulegar upplýsingar víðar í ársreikningnum.

Skipulag áhættustýringar

Áhættustýring er í höndum stjórnenda félagsins, í samræmi við reglur sem stjórn félagsins samþykkir. Stjórnendur greina, meta og stýra áhættu í náinni samvinnu við stjórn félagsins. Áhættustýring félagsins leggur áherslu á að takast á við ófyrirsjáanleika fjármálamarkaða og leitast við að lágmarka möguleg óhagstæð áhrif á afkomu félagsins. Félagið tekur ákvarðanir um hvort nota eigi afleiðusamninga til að verjast vissri tegund áhættu ef slíkir samningar bjóðast.

29. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef viðskiptavinur eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar.

Mótaðilaáhætta félagsins er aðallega vegna viðskiptavina í gegnum raforkusölusamninga, gagnaðila í afleiðusamningum sem gerðir eru í áhættuvarnarskyni og gagnaðilum sem geyma handbært fé félagsins.

Félagið hefur sett reglur þar sem allir nýir stórir viðskiptavinir eru metnir. Greiðslusaga þessara viðskiptavina er könnuð.

Flestir viðskiptavinir félagsins hafa átt í áralöngum viðskiptum við það og tapaðar viðskiptakröfur hafa verið óverulegar sem hlutfall af veltu. Við stýringu mótaðilaáhættu vegna viðskiptavina er meðal annars horft til aldurs krafna og fjárhagsstöðu einstakra viðskiptavina. Tölulegar upplýsingar um aldur viðskiptakrafna eru skoðaðar reglulega. Viðskiptavinir sem ekki standa í skilum geta ekki átt frekari viðskipti við félagið nema greiða niður skuldir sínar eða ef samið er sérstaklega um annað.

29. Mótaðilaáhætta frh.

Félagið færir niðurfærslu vegna virðisrýrnunar sem endurspeglar vænt tap af viðskiptakröfum og öðrum skammtímakröfum. Stærstur hluti niðurfærslunnar er sérstök tapsáhætta tengd einstökum stærri stöðum og einnig er almenn niðurfærsla færð fyrir félög sem eru með sambærilegar kröfum vegna taps sem hefur orðið en er ekki enn greinanlegt. Almenna niðurfærslan er byggð á sögulegum gögnum hvað varðar innheimtu sambærilegra krafna. Viðskiptakrafa er afskrifuð þegar ljóst er að hún verður ekki innheimt sem er yfirleitt við beiðni um gjaldprotaskipti mótaðila. Félagið hefur þá stefnu að geyma bankainnistæður eingöngu hjá traustum fjármálastofnunum með farsæla rekstrarsögu.

Mögulegt tap vegna lánsáhættu

Hámarks mótaðilaáhætta félagsins vegna fjáreigna er bókfært verð þeirra sem var eftirfarandi í árslok.

Mesta mögulega tap vegna lánsáhættu var eftirfarandi í árslok

	31.12.2022	31.12.2021
Viðskiptakröfur	1.359.882	1.226.142
Aðrar skammtímakröfur	141.991	534.999
Handbært fé	6.381.226	1.359.394
	<u>7.883.099</u>	<u>3.152.302</u>

Aldursgreining viðskiptakrafna og niðurfærsla

	31.12.2022		31.12.2021	
	Brúttó staða	Niðurfærsla	Brúttó staða	Niðurfærsla
Ógjaldfallnar kröfur	1.400.413	24.465	1.253.206	17.959
Gjaldfallnar 0 - 30 dagar	9.317	600	9.095	838
Gjaldfallnar 31 - 60 dagar	6.028	2.516	2.613	510
Gjaldfallnar 61 - 90 dagar	4.198	1.056	11.333	1.717
Gjaldfallnar eldri en 90 dagar	3.460	3.131	13.429	10.743
	<u>1.423.416</u>	<u>31.767</u>	<u>1.289.676</u>	<u>31.767</u>

	2022	2021
Niðurfærsla 1. janúar	31.767	31.767
Breytingar á árinu	(1.496)	7.866
Afskrifaðar viðskiptakröfur færðar út	1.496	(7.866)
Niðurfærsla 31. desember	<u>31.767</u>	<u>31.767</u>

Félagið metur ekki mótaðilaáhættu í öðrum kröfum en viðskiptakröfum.

30. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hætta á því að félagið geti ekki staðið við fjárhagsskuldbindingar sínar eftir því sem þær gjaldfalla. Félagið stýrir lausafé á þann hátt að tryggt sé, eins og hægt er, að það hafi alltaf nægt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum eftir því sem þær gjaldfalla, hvort sem er undir venjulegum og óvenjulegum kringumstæðum, án þess að verða fyrir óásættanlegu tapi og forðast að skaða orðspor félagsins. Í árslok 2022 átti félagið handbært fé og skammtímafjárfestingar að fjárhæð 6.381 milljónir kr. (2021: 1.359 millj. kr.) af því voru 38 milljónir dollara vegna víkjandi hluthafaláns (5.398 millj. kr.). 17 milljónir dollara (2.415 millj. kr.) voru óádreagnar af framkvæmdaláninu, 62 milljónir dollara (8.806 millj. kr.) voru óádreagnar af nýja framkvæmdaláninu og ádráttarlán að fjárhæð 10 milljónir dollara (1.420 millj. kr.) var óádregið.

Mögulegt tap vegna lausafjánhættu

Samningsbundnar greiðslur vegna fjárskulda, þar með taldar væntanlegar vaxtagreiðslur, greinast þannig:

31. desember 2022

	Bókfært verð	Innan árs	Eftir 1 - 5 ár	Eftir meira en 5 ár	Samtals
Samningsbundnar greiðslur					
Vaxtaberandi skuldir	(25.909.242)	(1.900.852)	(28.413.572)	(71.113)	(30.385.536)
Víkjandi hluthafalán	(5.462.890)	0	0	(11.135.637)	(11.135.637)
Skattur til greiðslu	(139.468)	(139.468)	0	0	(139.468)
Leiguskuldbindingar	(770.975)	(366.120)	(403.885)	(248.612)	(1.018.617)
Viðskipta- og aðrar skammtímaskuldir	(1.937.550)	(1.937.550)	0	0	(1.937.550)
	<u>(34.220.125)</u>	<u>(4.343.990)</u>	<u>(28.817.457)</u>	<u>(11.455.362)</u>	<u>(44.616.809)</u>

Samningsbundnar greiðslur afleiðna

Ál áhættuvarnir	(15.023)	0	0	0	0
Vaxtaskiptasamningar	639.744	573.979	90.418	0	664.396
	<u>624.721</u>	<u>573.979</u>	<u>90.418</u>	<u>0</u>	<u>664.396</u>

Samtals samningsbundnar greiðslur

	<u>(3.770.011)</u>	<u>(28.727.039)</u>	<u>(11.455.362)</u>	<u>(43.952.412)</u>
--	--------------------	---------------------	---------------------	---------------------

31. desember 2021

	Bókfært verð	Innan árs	Eftir 1 - 5 ár	Eftir meira en 5 ár	Samtals
Samningsbundnar greiðslur					
Vaxtaberandi skuldir	(20.873.796)	(514.403)	(23.018.211)	(90.241)	(23.622.855)
Skattur til greiðslu	(52.037)	(52.037)	0	0	(52.037)
Leiguskuldbindingar	(136.396)	(17.752)	(64.971)	(228.271)	(310.994)
Viðskipta- og aðrar skammtímaskuldir	(1.982.798)	(1.982.798)	0	0	(1.982.798)
	<u>(23.045.028)</u>	<u>(2.566.990)</u>	<u>(23.083.182)</u>	<u>(318.512)</u>	<u>(25.968.684)</u>

Samningsbundnar greiðslur afleiðna

Ál áhættuvarnir	(21.280)	(48.652)	0	0	(48.652)
Vaxtaskiptasamningar	(41.759)	(82.800)	41.560	0	(41.240)
	<u>(63.039)</u>	<u>(131.452)</u>	<u>41.560</u>	<u>0</u>	<u>(89.892)</u>

Samtals samningsbundnar greiðslur

	<u>(2.698.441)</u>	<u>(23.041.622)</u>	<u>(318.512)</u>	<u>(26.058.576)</u>
--	--------------------	---------------------	------------------	---------------------

Samningsbundnar greiðslur afleiðna er reiknað út frá framvirkri verðlagningu.

31. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar í markaðsverði, s.s. vegna erlendra gjaldmiðla, álverðs og vaxta, hafi áhrif á afkomu félagsins eða virði fjármálagerninga. Markmið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

32. Vaxtaáhætta

Lántökur félagsins eru að mestu með breytilegum vöxtum. Til þess að draga úr þessari áhættu hefur félagið gert vaxtaskiptasamning sem færir hlutfall fastra vaxta af skuldum í 63% í árslok (2021 61% fastir vextir).

Gangvirði vaxtaskiptasamninga

	2022	2021
Gangvirði vaxtaskiptasamninga í ársbyrjun	(41.759)	(357.417)
Breyting á gangvirði	681.503	315.658
Gangvirði vaxtaskiptasamninga í árslok	639.744	(41.759)

Gangvirði er byggt á verði miðlara

Fjármálagerningar með breytilegum vöxtum

Fjáreignir	6.381.226	1.359.394
Fjárskuldir	(25.909.243)	(20.873.796)
Vaxtaskiptasamningar	14.204.000	13.038.000
	(5.324.018)	(6.476.402)

Fjármálagerningar með föstum vöxtum

Víkjandi hluthafalán	(5.462.890)	0
Vaxtaskiptasamningar	(14.204.000)	(13.038.000)
	(19.666.890)	(13.038.000)

Næmnigreining sjóðstreymis vegna breytilegra vaxta

Breyting á vöxtum á uppgjörssdegi um 100 punkta myndi hækka (lækka) afkomu og aðra heildarafkomu um eftirfarandi fjárhæðir eftir tekjuskatt. Þessi greining byggir á þeirri forsendu að allar aðrar breytur, sérstaklega gengi erlendra gjaldmiðla, haldist óbreyttar. Greiningin var unnin með sama hætti fyrir árið 2021.

	Afkoma	
	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun
31.12.2022		
Fjármálagerningar með breytilega vexti	(42.592)	42.592
Næmnigreining sjóðstreymis, nettó	(42.592)	42.592
31.12.2021		
Fjármálagerningar með breytilega vexti	(51.811)	51.811
Næmnigreining sjóðstreymis, nettó	(51.811)	51.811

32. Vaxtaáhætta frh.

Næmnigreining vegna breytinga á vöxtum

Breyting á vöxtum á uppgjörssdegi um 100 punkta myndi hækka (lækka) afkomu og aðra heildarafkomu um eftirfarandi fjárhæðir eftir tekjuskatt. Þessi greining byggir á þeirri forsendu að allar aðrar breytur, sérstaklega gengi erlendra gjaldmiðla, haldist óbreyttar. Greiningin var unnin með sama hætti fyrir árið 2021.

	Afkoma	
	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun
31.12.2022		
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	(5.755)	5.953
Ál áhættuvarnir	43	(43)
Vaxtaskiptasamningar	67.797	(69.179)
Samtals	<u>62.085</u>	<u>(63.269)</u>
31.12.2021		
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	666	(863)
Ál áhættuvarnir	30	(30)
Vaxtaskiptasamningar	223.036	(229.008)
Samtals	<u>223.732</u>	<u>(229.902)</u>

33. Gjaldmiðlaáhætta

Félagið býr við gengisáhættu vegna sölusamninga, innkaupa og lántöku í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum. Þeir gjaldmiðlar sem einkum skapa gengisáhættu eru bandaríkjadollar (USD) og evra (EUR). Aðrir gjaldmiðlar skapa óverulega gengisáhættu.

Félagið notar hvorki framvirka gjaldmiðlasamninga né aðra afleiðusamninga til að verjast gjaldmiðlaáhættu. Um 33% (2021: 33%) af tekjum félagsins er í bandaríkjadollar og því ver félagið hluta af tekjum sínum í dollurum óbeint gegn gjaldmiðlaáhættu með lántöku í bandaríkjadollurum.

Mögulegt tap vegna gjaldmiðlaáhættu

Bókfært verð fjáreigna og fjárskulda í erlendum gjaldmiðlum greinist með eftirfarandi hætti í árslok:

	Eignir	Skuldir
31.12.2022		
EUR	31.731	0
USD	5.978.581	31.306.138
JPY	216.387	208.490
	<u>6.226.699</u>	<u>31.514.628</u>
31.12.2021		
EUR	19.500	10.367
USD	1.427.366	20.807.175
JPY	40	0
	<u>1.446.906</u>	<u>20.817.542</u>

33. Gjaldmiðlaáhætta, frh.

Gengi helstu gjaldmiðla var eftirfarandi á árinu:

	Meðalgengi		Árslokagengi	
	2022	2021	2022	2021
EUR	142,33	150,19	151,50	147,60
USD	135,46	127,05	142,04	130,38
JPY	1,03	1,16	1,08	1,13

Sensitivity analysis

Styrking íslensku krónunnar um 10% gagnvart eftirfarandi gjaldmiðlum þann 31. desember hefði hækkað (lækkað) afkomu ársins eftir tekjuskatt um eftirfarandi fjárhæðir. Greiningin byggir á því að allar aðrar breytur, sérstaklega vextir, haldist stöðugar. Greiningin var unnin með sama hætti fyrir árið 2021.

	2022	2021
EUR	(2.538)	(731)
USD	2.026.205	1.550.385
JPY	(632)	(3)

Veiking íslensku krónunnar um 10% gagnvart ofangreindum gjaldmiðlum þann 31. desember hefði haft öfug áhrif sömu fjárhæðar á afkomu ársins eftir tekjuskatt og getið er um að ofan, að því gefnu að aðrar breytur haldist stöðugar.

34. Álverðsáhætta

Árið 2004 gerði félagið orkusölusamning við Norðurál um sölu á raforku til ársins 2026. Samningurinn er í Bandaríkjadollurum og orkuverð tengt álverði á London Metal Exchange (LME). Félagið gerði afleiðusamninga tengda álverði fyrir janúar - desember 2023. Tilgangurinn er að draga úr sveiflum og tryggja samningsbundnar tekjur þegar álverð sveiflast á ákveðnu bili, tryggja tekjur þegar álverð lækkar en á móti verður félagið af tekjum þegar álverð hækkar. Árið 2022 var 90% af tekjum samkvæmt samningum til Norðuráls varið gegn verðbreytingum á áli.

Orkusölusamningurinn við Norðurál innfelur innbyggða afleiðu en virði hennar ræðst af framtíðarálverði. Í upphafi samnings var virði afleiðunnar núll. Þar sem markaðsverð er ekki tiltækt fyrir þessa innbyggðu afleiðu er almennt viðurkenndum verðmatsaðferðum beitt við ákvörðun gangvirðis hennar. Núvirði sjóðstreymis á eftirstandandi líftíma raforkusölusamningsins er reiknað miðað við framvirk verð á London Metal Exchange (LME) á reikningsskiladegi. Frá þessari fjárhæð er dregið núvirði sjóðstreymis byggt á forsendum um álverð þann dag sem samningurinn var gerður. Gangvirðisbreyting milli reikningsskilatímabila er færð í rekstrarreikning.

Við útreikning á núvirði innbyggðu afleiðanna notar félagið ávöxtunarkröfu byggða á bandarískum áhættalausum vöxtum að viðbætti áhættudreifingu.

34. Álverðsáhætta, frh.

Gangvirði innbyggðra afleiðna er eftirfarandi:

	2022	2021
Gangvirði innbyggðra afleiðna 1. janúar	596.938	(1.571.752)
Breyting á gangvirði	(253.341)	2.168.690
Gangvirði innbyggðra afleiðna 31. desember	343.597	596.938
Vextir notaðir við ákvörðun gangvirðis innbyggðra afleiðna	6.1-5.3%	0.9-1.9%

Félagið hefur gert afleiðusamninga til að draga úr álverðsáhættu vegna samninga við Norðurál. Stefnan er endurskoðuð árlega.

Gangvirði ál áhættuvarna afleiðna er eftirfarandi:

	2022	2021
Gangvirði ál áhættuvarna afleiðna 1. janúar	(21.280)	0
Innleystar ál áhættuvarnir	86.957	(338.037)
Breyting á gangvirði	(80.700)	316.756
Gangvirði ál áhættuvarna afleiðna 31. desember	(15.023)	(21.280)

Næmnigreining

Breyting álverðskúrfu um 10% í lok ársins til hækkunar eða lækkunar hefði hækkað eða lækkað afkomu félagsins eftir tekjuskatt um þær fjárhæðir sem sjá má hér á eftir. Greiningin var unnin með sama hætti fyrir árið 2021.

	Afkoma	
	2022	2021
Hækkun um 10%		
Innbyggðar afleiður	713.435	905.529
Ál áhættuvarnar afleiður	(54.408)	(39.012)
	659.027	866.517
Lækkun um 10%		
Innbyggðar afleiður	(713.435)	(905.529)
Ál áhættuvarnar afleiður	48.219	21.002
	(665.216)	(884.526)

35. Flokkun fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir flokkast þannig:

Fjáreignir	31.12.2022	31.12.2021
Fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði	7.914.866	3.152.302
Fjáreignir færðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning	358.672	610.513
	8.273.537	3.762.815
Fjárskuldir		
Fjárskuldir færðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning	15.023	63.039
Fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði	34.220.125	23.045.028
	34.235.148	23.108.066

36. Gangvirði

Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði

Gangvirði og bókfært verð fjáreigna og fjárskulda í efnahagsreikningi greinist þannig:

	31.12.2022		31.12.2021	
	Bókfært virði	Gangvirði	Bókfært virði	Gangvirði
Vaxtaberandi langtímaskuldir (stig 3)	31.372.132	31.372.132	20.873.796	20.873.796

Vextir notaðir við mat á gangvirði

Gangvirði sem er ákvarðað vegna skýringa, er reiknað núvirði framtíðarflæðis höfuðstóls og vaxta og er afvaxtað með markaðsvöxtum á uppgjörssdegi.

Vaxtahlutföll notuð við mat á gangvirði:

	2022	2021
Vaxtaálag á vaxtaberandi langtímaskuldir	1,75%-2,5%	1,75%-2,5%

Gangvirði annarra fjáreigna og fjárskulda er jafnt bókfærðu verði þeirra.

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga færða á gangverði eftir verðmatsferð. Aðferðirnar eru skilgreindar á eftirfarandi hátt:

Stig 1: Uppgefin verð á virkum markaði fyrir sams konar eignir og skuldir.

Stig 2: Forsendur byggja á öðrum breytum en uppgefnum verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (þ.e. verð) eða óbeint (þ.e. afleidd af verðum).

Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru ekki byggðar á gögnum sem unnt er að afla á markaði.

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
31. desember 2022				
Rekstrarfjármunir	0	0	56.033.557	56.033.557
Innbyggðar afleiður	0	343.597	0	343.597
Ál áhættuvarnir	0	(15.023)	0	(15.023)
Aðrar afleiður	0	639.744	0	639.744
Eignarhlutir í öðrum félögum	0	0	15.075	15.075
Samtals	0	968.318	56.048.632	57.016.950
31. desember 2021				
Rekstrarfjármunir	0	0	45.056.809	45.056.809
Innbyggðar afleiður	0	596.938	0	596.938
Ál áhættuvarnir	0	(21.280)	0	(21.280)
Aðrar afleiður	0	(41.759)	0	(41.759)
Eignarhlutir í öðrum félögum	0	0	13.575	13.575
Samtals	0	533.899	45.070.384	45.604.283

37. Eiginfjárstýring

Það er stefna stjórnar félagsins að eiginfjárstaða þess sé sterk til að styðja við stöðugleika í framtíðarþróun starfseminnar.

Stjórn félagsins leitast við að halda jafnvægi í fjármögnun þar sem tekið er mið að því að vænta má hærri ávöxtunar með aukinni skuldsetningu á sama tíma og hagræði og öryggi felst í lægri skuldsetningu. Eiginfjárhlutfall var 41,5% í árslok 2022 (2021: 50,6%). Ef víkjandi hluthafalánið væri flokkað sem eigið fé í lok árs 2022 yrði eiginfjárhlutfall félagsins 49,4%.

38. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Tengdir aðilar félagsins eru hluthafar, dótturfélög, hlutdeildarfélag, sameiginleg dótturfélög, stjórnarmenn þeirra og stjórnendur og önnur félög sem þeir eiga.

	Seldar vörur og þjónusta	Keyptar vörur og þjónusta	Vaxtatekjur	Viðskipta-kröfur	Viðskipta-skuldir
31. desember 2022					
Félög með eignaraðild	3.625	0	0	217	0
Dótturfélög	0	0	9.076	131.280	0
Hlutdeildarfélag	67	7.737	0	200	0
	<u>3.692</u>	<u>7.737</u>	<u>9.076</u>	<u>131.697</u>	<u>0</u>
31. desember 2021					
Félög með eignaraðild	2.125	0	0	0	0
Dótturfélög	0	0	6.871	102.205	0
Hlutdeildarfélag	73	12.182	0	17.180	1.247
	<u>2.198</u>	<u>12.182</u>	<u>6.871</u>	<u>119.385</u>	<u>1.247</u>

Félagið lánaði dótturfélagi sínu, VesturVerk ehf. 20 millj. kr. lán á árinu 2022. Eftirstöðvar höfuðstóls og áfallina vaxta í lok árs 2022 eru 131 millj. kr. (2021: 102 millj. kr.).

39. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Ágreiningsmál

HS Orka höfðaði mál gegn íslenska ríkinu á haustmánuðum 2022 vegna endurgreiðslu á raforkueftirlitsgjaldi sem hefur verið innheimt um langt skeið. Fjármálaráðuneytið hefur fallist á kröfu félagsins en endanleg fjárhæð hefur ekki verið staðfest. Engin fjárhæð hefur verið færð sem krafa þann 31. desember 2022.

HS Orka höfðaði mál gegn íslenska ríkinu um mitt síðasta ár á grundvelli dóms héraðsdóms Reykjavíkur frá 8. mars 2019 í máli nr. E-205/2018, þar sem HS Orka krefst bóta fyrir tapaðri afkomu á grundvelli ólöglegs útboðsferlis hjá íslenska ríkinu. HS Orka og íslenska ríkið eru að vinna að dómsátt vegna málsins.

Þann 20. apríl 2022 hóf Orkuveita Reykjavíkur gerðardómsmál vegna túlkunar á ákvæðum í orkusölusamningi á milli Orkuveitu Reykjavíkur, HS Orku og Norðuráls. Málflutningur er áætlaður í lok árs 2023 en niðurstöðu er ekki að vænta fyrr en árið 2024.

Viðauki: Stjórnarháttayfirlýsing, óendurskoðuð

Löggjöf og stjórnarhættir

Félagið starfar í samræmi við lög um hlutafélög nr. 2/1995, með síðari breytingum, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og önnur viðeigandi lög og reglugerðir. Stjórn HS Orku hf. leggur áherslu á að viðhalda góðum stjórnarháttum og fylgir leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja, 6. útgáfu. Starfsreglur stjórnar og samþykktir félagsins, síðast endurskoðaðar þann 1. september 2022, leggja meginlínur að stjórnarháttum félagsins. Samþykktirnar má finna á vefsíðu félagsins.

Félagið starfar í meginatriðum eftir leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Þó er ekki starfandi tilnefningarnefnd innan félagsins þar sem hvor hluthafinn um sig tilnefnir stjórnarmenn í stjórn félagsins. Þar af leiðandi eru stjórnarmenn ekki óháðir hluthöfunum.

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskila staðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að verða frábrugðnar þessu mati.

Innra eftirlit og áhættustjórnun

Til að tryggja að ársreikningur félagsins sé í samræmi við góðar reikningsskilavenjur þá leggur félagið áherslu á vel skilgreind ábyrgðarsvið, aðgreiningu starfa, reglubundna skýrslugjöf og gegnsæi í starfsemi sinni. Ferlið við gerð og yfirferð mánaðarlegra skýrslna er mikilvægur hluti eftirlits á fjárhagslegri frammistöðu og öðrum lykilþáttum.

Í samræmi við starfsreglur stjórnar greinir stjórnin og metur áhættuþætti sem félagið þarf að fylgjast með, þar á meðal er eðli og umfang þeirra. Hún ákveður einnig þær aðgerðir sem eru notaðar til að draga úr umræddum áhættuþáttum. Að auki staðfestir stjórnin virkni innra eftirlits og áhættustýringar.

Samkvæmt starfsreglum endurskoðunarnefndar HS Orku er meginhlutverk hennar að tryggja gæði ársreikninga og annarra fjárhagslegra upplýsinga ásamt óhæði endurskoðanda.

Ytri endurskoðendur eru kosnir á aðalfundi til eins árs í senn. Þeir mega ekki eiga hluti í félaginu. Ytri endurskoðendur kanna ársreikning félagsins í samræmi við alþjóðlega staðla um endurskoðun og kanna í þeim tilgangi fjárhagsgögn og önnur gögn um rekstur og fjárhagsstöðu félagsins. Ytri endurskoðendur hafa ávallt aðgang að öllum gögnum og bókhaldi félagsins. Þeir greina stjórn félagsins, gegnum endurskoðunarnefndina, frá mikilvægum niðurstöðum sínum um reikningshald félagsins í endurskoðunarskýrslu sinni.

Stjórn og undirnefndir stjórnar

Samkvæmt samþykktum félagsins er félaginu stjórnað af:

Hluthafafundum

Stjórn

Forstjóra

Æðsta vald í öllum málefnum félagsins, innan þeirra marka sem kveðið er á um í lögum og samþykktum þess, er í höndum lögbundinna hluthafafunda. Raunverulegir eigendur HS Orku eru sjóðir í stýringu Ancala Partners og 14 íslenskir lífeyrissjóðir.

Viðauki: Stjórnarháttayfirlýsing, óendurskoðuð

Stjórn og undirnefndir stjórnar, frh.

Stefna um fjölbreytileika er hluti af jafnréttisáætlun félagsins, sem síðast var endurskoðuð þann 16. september 2022. Í stefnunni kemur fram að félagið skuli gæta að fjölbreytileika og jafnrétti starfsfólks, óháð aldri, kyni, kynhneigð, þjóðerni, litahætti, trú eða stjórnmalaskoðunum. Hvers konar ólögleg eða ósanngjörn mismunun er ekki liðin. Starfsfólk félagsins hefur fjölbreyttan bakgrunn, þekkingu, reynslu og hæfileika. Kynjajafnvægi er í stjórninni og þar eru fjórir stjórnarmenn með alþjóðlega reynslu og með víðtæka menntun og bakgrunn. Meðlimir framkvæmdastjórnar eru sérfræðingar á sínu sviði með fjölbreytta menntun. Af sjö framkvæmdastjórum eru þrjár konur.

Stjórn

Stjórn félagsins fer með stjórnun þess innan þeirra marka sem sett eru í lögum, samþykktum félagsins og hluthafasamkomulagi.

Stjórnarmenn eru fjórir, tilnefndir af hvorum hluthafa fyrir sig og kjörnir á aðalfundi til eins árs í senn. Stjórnin ber ábyrgð á málefnum félagsins. Stjórnin starfar í samræmi við samþykktir félagsins og starfsreglur stjórnar, sem síðast voru endurskoðaðar þann 30 mars 2022. Starfsreglur stjórnar eru að finna á vefsíðu félagsins.

Meginhlutverk og skyldur stjórnar eru eftirfarandi:

- Gera ráðningarsamning við forstjóra og hafa eftirlit með störfum hans.
- Bera ábyrgð á stefnumótun til lengri tíma.
- Hafa stöðuga og nákvæma yfirumsjón með öllum þáttum í rekstri félagsins og tryggir að skipulagi og að athafnir þess séu ávallt í góðu horfi. Stjórnin skal einkum tryggja viðeigandi yfirumsjón með fjárhagslegu eftirliti, nákvæmni fjárhagsupplýsinga og ráðstöfun fjármuna félagsins. Að minnsta kosti einu sinni á ári skal stjórn staðfesta rekstrar- og fjárhagsáætlun félagsins.
- Greina að minnsta kosti árlega áhættuþætti sem félagið þarf að fylgjast með, þar á meðal eðli og umfang þeirra ásamt því að ákveða aðgerðir til að draga úr umræddum áhættuþáttum. Að auki staðfestir stjórnin virkni innra eftirlits og áhættustýringar. Hún tryggir að starfsmenn geti tilkynnt misbresti við að fyrirbyggja áhættu og atvik í starfsemi félagsins án þess að eiga á hættu að sæta óréttlátri meðferð í tengslum við starf sitt.

Við mat á stærð og samsetningu tekur stjórnin tillit til starfsemi félagsins, stefnu þess og framkvæmdar, þekkingar og reynslu sem og sérþekkingar hvers stjórnarmanns. Stjórnin telur að stærð og samsetning hennar sé í samræmi við það markmið að leysa verkefni á skilvirkan og heiðarlegan hátt með hag félagsins að leiðarljósi.

Kynjahlutföll í stjórn á árinu 2022 eru jöfn. Í stjórn HS Orku eru: Adrian Pike (formaður), Bjarni Þórður Bjarnason (varaformaður), Heike Bergmann og Ingunn Agnes Kro.

Stjórn, frh.

Adrian Pike stjórnarformaður, fæddur 1967 og býr í Grazely Green, Bretlandi. Adrian hefur setið í stjórn félagsins síðan 2. júlí 2020. Hann er rafvirki og hefur lokið námi í rafmagnsverkfræði og stjórnun. Hann hefur yfir 30 ára reynslu á sviði innviða veitna og orkufyrirtækja. Adrian byrjaði feril sinn sem iðnnemi í rafvirkjun hjá Scottish and Southern Energy og vann sig þar upp í framkvæmdastjórn félagsins. Árið 2020 stofnaði hann félagið Anesco Ltd. í samstarfi við fleiri aðila og sat þar sem framkvæmdastjóri til ársins 2016. Seinna, var Adrian meðstofnandi InstaVolt Ltd., sem rekur hraðhleðslukerfi fyrir rafbíla og situr þar nú sem stjórnarformaður. Að auki, situr Adrian sem stjórnarformaður í stjórn Enviromena.

Bjarni Þórður Bjarnason, varaformaður, fæddur 1969 og býr í Reykjavík, Íslandi. Bjarni hefur setið í stjórn félagsins síðan 10. júní 2019. Hann er með próf í verðbréfamiðlun, er vélaverkfræðingur frá Háskóla Íslands og með MBA gráðu frá SMU Cox School of Business. Bjarni hefur reynslu af rekstri fyrirtækja og hefur á síðustu árum veitt mörgum íslenskum og erlendum fjárfestum ráðgjöf í kaupum og sölum á fyrirtækjum auk þess að safna hlutafé. Bjarni er einn af stofnendum Arctica Finance og starfar nú sem aðstoðarframkvæmdastjóri félagsins. Að auki, er Bjarni stjórnarmaður í Arctica Eignarhaldsfélag, Árvakri og Þórsmörk. Frá júní 2003 og til október 2009 var Bjarni forstöðumaður fyrirtækjaráðgjafar Landsbankans. Fyrir þann tíma starfaði hann sem aðstoðarmaður fyrirtækjaráðgjafar Búnaðarbankans og þar áður í samskonar stöðu hjá Gildingu fjárfestingasjóði.

Heike Bergmann, fædd 1968 og býr í Heidenheim an der Brenz, Þýskalandi. Heike hefur setið í stjórn félagsins frá 24. maí 2019. Hún er með MBA gráðu og er rafmagnsverkfræðingur frá Technische Universität Darmstadt. Heike er með reynslu af sölu og markaðsmálum innan veitu og orkufyrirtækja. Frá júlí 2016 hefur Heike gengt stöðu sem aðstoðarforstjóri hjá söludeild Afríku hjá Voith Hydro Holding GmbH & Co en áður, frá 2012, gegndi hún stöðu sem framkvæmdastjóri hjá sama fyrirtæki. Frá 2011 til 2012 starfaði Heike sem deildarstjóri þjónustu hjá Alstom Grid Inc. og framkvæmdastjóri söludeildar frá 1997 til 2010 hjá Arvera T&D. Hún er varastjórnarformaður hjá Sub-Sahara Africa Initiative of the German Industry og á sæti ráðgjafaráði einkageirans hjá GIZ.

Ingunn Agnes Kro, fædd 1982 og býr í Reykjavík, Íslandi. Ingunn hefur setið í stjórn félagsins frá 10. júní 2019. Hún hefur öðlast málflytningsréttindi fyrir héraðsdómi og er með próf í verðbréfamiðlun. Hún er með mastersgráðu í lögfræði og MBA gráðu frá Háskóla Íslands. Ingunn hefur reynslu sem fyrirtækja lögfræðingur, ásamt því að hafa reynslu af stjórnunaráttum og sjálfbærni fyrirtækja auk þess að hafa setið í stjórnnum ýmissa fyrirtækja. Síðan 2020 hefur hún sinnt stöðu sem framkvæmdastjóri Jarðvarma slhf. og situr í stjórnnum Iceland Seafood International hf., Sjóvá Almennrar tryggingar hf., Freyju slhf og Votlendissjóðs. Áður, starfaði Ingunn sem forstjóri Íslenska vetnisfélagsins, félag sem stofnað var til að kynna og útbúa innviði fyrir vetni sem orkugjafa í samgöngum. Ingunn starfaði hjá Skeljungi í tíu ár eða á árunum 2009 til 2019, fyrst sem yfirlögfræðingur, síðar einnig sem regluvörður og frá 2017 til 2019 starfaði hún þar sem framkvæmdastjóri skrifstofu- og samskiptasviðs.

Allir stjórnarmenn félagsins eru sjálfstæðir og óháðir félaginu og stjórnendum þess. Enginn stjórnarmaður á, beint eða óbeint, eignarhluti í félaginu, hefur starfað fyrir félagið eða er með önnur hagsmunatengsl við helstu viðskipta- og samkeppnisaðila félagsins. Allir stjórnarmenn eru háðir stóru hluthöfum félagsins, ástæða þess er sú að félagið er í einungis í eigu tveggja hluthafa.

Stjórn framkvæmir sjálfsmat einu sinni á ári þar sem stjórnarmenn leggja mat á vinnu sína, árangur, stærð, samsetningu, stjórnar og undirnefnda hennar. Niðurstöðurnar gefa stjórn tækifæri á stöðugum umbótum hvað varðar skilvirkni, ákjósanlegri framsýni, stjórnun, verðmætasköpun og fyrirtækjameningu. Jafnframt metur stjórnin vinnu og árangur forstjóra félagsins.

Viðauki: Stjórnarháttayfirlýsing, óendurskoðuð

Stjórn, frh.

Samskipti stjórnar við hluthafa eiga sér stað á lögbundnum hluthafafundum. Aðalfundur félagsins er haldinn fyrir 30. apríl ár hvert en aðrir hluthafafundir eru boðaðir eftir þörfum í samræmi við samþykktir félagsins og viðeigandi lög. Stjórnarfundir eru haldnir reglulega á starfsárinu með framkvæmdastjórn félagsins ásamt heimsókn stjórnar á athafnasvæði félagsins. Samskipti stjórnar við framkvæmdastjórn á milli stjórnarfunda eiga sér stað með tölvupóstum og símtölum. Aukafundir stjórnar eru haldnir eftir þörfum.

Á árinu 2022 hélt stjórnin ellefu fundi með 100% mætingarhlutfalli.

Undirnefndir stjórnar

Undirnefndir stjórnar eru tvær talsins, endurskoðunarnefnd og starfskjaranefnd.

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar félagsins og er tilnefnd af og starfar í umboði stjórnar. Stofnun endurskoðunarnefndar dregur ekki úr skyldum stjórnar eða leysir hana undan ábyrgð. Allir stjórnarmenn skulu hafa yfirsýn yfir málefni sem nefndin skal fjalla um.

Endurskoðunarnefndin starfar í samræmi við starfsreglur hennar, sem síðast voru endurskoðaðar 23 ágúst 2022, aðgengilegar á vefsíðu félagsins. Nefndin ber ábyrgð á að yfirfara og meta gæði fjárhagsupplýsinga frá stjórnendum og gefa yfirsýn yfir endurskoðunarferli. Nefndin tryggir að upplýsingar til stjórnar um starfsemi félagsins, stöðu og framtíðarhorfur séu áreiðanlegar og gefi sem skýrasta mögulega mynd af stöðu félagsins á hverjum tíma.

Meginhlutverk og verkefni nefndar eru að:

- a. Hafa eftirlit með ferli við gerð ársreikninga, stjórnarháttayfirlýsinga og ófjárhagslegra upplýsinga.
- b. Yfirfara skýrslu endurskoðenda til stjórnenda ásamt endurgjöf stjórnenda við henni. Hafa eftirlit með framvindu úrbóta hjá stjórnendum.
- c. Meta skýrslu stjórnenda um fjármál félagsins.
- d. Hafa eftirlit með skipulagi og virkni innri eftirlitsþáttum félagsins, innri endurskoðun (þar sem við á), áhættustýringu (þar á meðal hvernig áhættu er mætt) og hafa eftirlit með framvindu úrbóta varðandi annmarka sem komið hafa fram við innra eftirlit.
- e. Hafa eftirlit með endurskoðun ársreikninga félagsins, þar á meðal yfirfara og leita skýringa þegar við á.
- f. Meta og hafa eftirlit með störfum endurskoðenda félagsins og fara yfir niðurstöður þeirra.

Í endurskoðunarnefndinni eru þrír fulltrúar, hvor hluthafi um sig tilnefnir einn og einn er óháður nefndarmaður. Nefndarmenn eru Hildur Árnadóttir (formaður og óháð), Juhani Sillanpaa og Bjarni Þórður Bjarnason.

Á árinu 2022 hélt endurskoðunarnefndin fjóra fundi með 100% mætingarhlutfalli.

Viðauki: Stjórnarháttayfirlýsing, óendurskoðuð

Starfskjaranefnd

Starfskjaranefnd er undirnefnd stjórnar félagsins og er tilnefnd af og starfar í umboði stjórnar. Stofnun starfskjaranefndar dregur ekki úr skyldum stjórnar eða leysir hana undan ábyrgð. Allir stjórnarmenn skulu hafa yfirsýn yfir málefni sem nefndin skal fjalla um.

Starfskjaranefndin starfar í samræmi við starfsreglur hennar, sem síðast voru endurskoðaðar 26. september 2022 og í henni eru tveir fulltrúar tilnefndir af hvorum hluthafa um sig.

Starfskjaranefndin aðstoðar stjórnina við að tryggja að starfskjör styðji við markmið félagsins og uppfylli viðeigandi lagalegar kröfur. Starfskjaranefndin leggur línurnar hvað ráðningu stjórnenda varðar, þ.e. tryggir hollustu og hvatningu þeirra í samræmi við stefnu félagsins.

Meginhlutverk og verkefni nefndar eru að:

- a. Undirbúa og senda til stjórnar drög að stefnu um starfskjör stjórnar, forstjóra og æðstu stjórnenda og fylgjast með innleiðingu þeirrar stefnu.
- b. Safna tilteknum upplýsingum og kynna fyrir aðalfundi í því skyni að gera hluthöfum kleift að skilja til fulls fyrirkomulag ráðningarskilmála stjórnar, forstjóra og annarra stjórnenda.
- c. Fylgjast með því að laun og önnur starfskjör uppfylli skilyrði laga, reglugerða og bestu viðeigandi viðmiða á hverjum tíma, undirbúa ákvörðun stjórnar um laun og aðrar greiðslur til forstjóra, og afhenda stjórninni drög að tillögu til aðalfundar varðandi þóknun til stjórnarmanna og nefndarmanna og endurskoðenda.

Í starfskjaranefndinni eru tveir fulltrúar tilnefndir af hvorum hluthafa. Nefndarmenn eru Adrian Pike og Ingunn Agnes Kro.

Á árinu 2022 hélt starfskjaranefndin sjö fundi með 100% mætingarhlutfalli.

Forstjóri

Forstjórinn er ráðinn af stjórn og sér um daglegan rekstur félagsins. Hann ber ábyrgð á fjármálum félagsins og ráðningu starfsfólks. Honum ber að fylgja stefnu og tilmælum stjórnar og skal afhenda stjórn og endurskoðendum félagsins allar upplýsingar sem varða starfsemi félagsins sem þeir kunna að óska eftir og sem krafa kann að vera gerð um í lögum. Forstjórinn kemur fram fyrir hönd félagsins í þeim málefnum sem varða daglega starfsemi þess. Daglegur rekstur felur ekki í sér óvanalegar og óhefðbundnar ráðstafanir. Forstjóri getur aðeins tekið ákvarðanir um slíkar ráðstafanir ef stjórnin hefur veitt sérstaka heimild fyrir því, nema að ómögulegt sé að biða ákvörðunar stjórnar án verulegs óhagræðis fyrir starfsemi félagsins. Í slíkum tilfellum skal forstjóri án tafar tilkynna stjórninni um allar slíkar ráðstafanir.

Viðauki: Stjórnarháttayfirlýsing, óendurskoðuð

Forstjóri, frh.

Forstjóri HS Orku hf. er Tómas Már Sigurðsson. Hann er fæddur árið 1968 og býr í Reykjavík. Tómas er með M.Sc. gráðu í skipulagsverkfræði frá Cornell Háskóla í Bandaríkjunum og B.S. gráðu í bygginga- og umhverfisverkfræði frá Háskóla Íslands. Tómas var skipaður sem forstjóri félagsins frá 1. janúar 2020. Fyrir það, starfaði hann sem aðstoðarforstjóri Alcoa Corporation, Pittsburgh í Bandaríkjunum og sem forstjóri Alcoa Fjarðarál og Alcoa á Íslandi en fluttist í árslok 2011 til Genfar til að stýra Alcoa í Evrópu. Frá 2014 til ársloka 2018 var Tómas aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjóri rekstrarsviðs hjá Alcoa Corporation. Tómas var formaður Viðskiptaráðs Íslands frá 2009-2012 og sat í stjórn Samtaka iðnaðarins frá 2005-2011. Hann sat einnig í framkvæmdastjórn Evrópska Álfélagsins/sambandsins, Eurometaux, og Bandaríska viðskiptaráðs Evrópusambandsins frá 2012-2014. Þegar Tómas starfaði hjá Alcoa þá sat hann í fjölda stjórna á vegum Alcoa Corporation og sat í stjórn evrópskra álframleiðanda. Frá 2019 til 2020 var Tómas varaformaður í stjórn Íslandsbanka. Tómas situr í stjórn þýska flutningsfélagsins, Cargow B.V.

Forstjóri félagsins er ekki hluthafi í félaginu, hvorki beint né óbeint og hefur engin hagsmunatengsl við helstu viðskipta- og samkeppnisaðila né hluthafa félagsins. Enginn kaupréttarsamningur er í gildi á milli forstjóra og félagsins.

Framkvæmdastjórn

Í framkvæmdastjórn félagsins eru sjö starfsmenn og ber hún ábyrgð á stefnumótun og ákvörðunum í samræmi við tilgang, framtíðarsýn og gildi félagsins sem stjórnin hefur samþykkt. Framkvæmdastjórnin heyrir undir forstjóra og er forstjóranum til stuðnings við daglegan rekstur. Framkvæmdastjórnar hafa fjölbreyttan bakgrunn, sérhæfðir á ólíkum sviðum og þrír af sjö framkvæmdastjórnur eru konur.

Arna Grímsdóttir	Framkvæmdastjóri lögfræðisviðs
Ásbjörn Blöndal	Framkvæmdastjóri þróunar- og auðlindarviðs
Björk Þórarinsdóttir	Framkvæmdastjóri fjármála og upplýsingatækni
Friðrik Friðriksson	Framkvæmdastjóri sölusviðs
Jón Ásgeirsson	Framkvæmdastjóri stefnumótunar og auðlindargarðs
Kristinn Harðarson	Framkvæmdastjóri framleiðslu
Sunna Björg Helgadóttir	Framkvæmdastjóri tæknisviðs

Hlítni við lög og reglur

Félagið gerðist ekki brotlegt við lög eða reglur samkvæmt dómi eða stjórnvaldsúrskurði á árinu 2022.

Viðskiptalíkan, mikilvægi og hagaðilar

HS Orka er orkufyrirtæki í 50% eigu sjóða í stýringu hjá Ancala Partners og 50% í eigu Jarðvarma, fjárfestingafélags í eigu nokkurra íslenskra lífeyrissjóða (raunverulegir eigendur). HS Orka hefur virkjanaleyfi fyrir samtals 214,9 MW rafmagnsframleiðslu, þar af eru 205 MW fyrir jarðvarmaorku og 9,9 MW fyrir vatnsaflsorku. Félagið kaupir einnig orku frá öðrum orkuframleiðendum á Íslandi. Framleidd og aðkeypt orka er seld til heimila, lögaðila í eigu einkaaðila og opinberra aðila og einnig til orkusmáala. HS Orka framleiðir einnig heitt vatn til húshitunnar og kalt neysluvatn sem selt er til dreifingaraðila sem afhenda vöruna í nærsamfélögum. Flest heimili sem kaupa orku af HS Orku hafa verið viðskiptavinir félagsins til lengri tíma. Einnig framleiðir HS Orka ýmsar aukaafurðir úr jarðvarmanýtingunni, s.s. jarðsjó og gufu, sem félagið afhendir og selur til fyrirtækja í Auðlindagarðinum sem staðsettur er í nágrenni við jarðvarmavirkjanir félagsins.

Árið 2022 skilgreindi félagið sex mikilvæg málefni í nýrri mikilvægisgreiningu sjálfbærnimála. Hvert málefni var metið með tilliti til raunverulegra og hugsanlegra áhrifa HS Orku sem og mikilvægis þeirra fyrir ólíka hagsmunaaðila félagsins.

Sjálfbær nýting auðlinda

Ástand og nýting jarðhitaauðlindarinnar hefur veruleg áhrif á afkomu HS Orku til lengri tíma litið. Félagið hefur lagt aukna áherslu á að byggja upp þekkingu á jarðhitaauðlindinni. Starfsmönnum auðlindastýringar hefur fjölgað úr þremur í sjö á síðustu þremur árum og líkön hafa verið bætt með það fyrir augum að meta borþörf til framtíðar og styðja við sjálfbæra nýtingu auðlindarinnar. Auk þess aðstoðar þessi aukning félagið við að uppfylla tilkynningaskyldu sína og við að fylgjast með einum af helstu áhættuþáttum rekstursins, þ.e. jarðskjálfta- og eldgosavirkni í nánd við orkuverin.

Öryggismál og áhættustjórnun

Félagið leggur áherslu á öryggismál og áhættustjórnun, sem er mikilvæg málefni fyrir bæði starfsfólk og almenning, með því að vinna markvisst eftir umhverfis-, öryggis- og heilsustefnu félagsins sem er hluti af stjórnkerfinu. Árið 2022 var fræðslunámskeið fyrir verktaka þróað og innleitt en slíkt námskeið er nú skilyrði fyrir því að verktakar geti starfað á athafnasvæði félagsins. Áfram var unnið að því að efla öryggisvitund starfsmanna með áherslu á forvarnir og eftirfylgni. Starfsmannakönnun var gerð á árinu og er það í þriðja sinn sem slíkt könnun er gerð. Niðurstöður þeirrar könnunar sýndu verulega framför sbr. við fyrri könnun sem gerð var árið 2019.

Loflagsbreytingar

Losun koltvísýrings frá virkjunum HS Orku í Svartsengi og á Reykjanesi flokkast sem umfang 1 (e. scope 1) og telst því sem hagsmunamál almennings og íslenskra yfirvalda. Félagið hefur gengist undir opinberar, mælanlegar og tímasettar skuldbindingar til að draga úr losun koltvísýrings og hefur varið fjármagni til að skoða ólíkar leiðir til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda með kolefnisförgun eða hagnýtingu koltvísýrings, auk mótvægisáðgerða þar sem það á við.

Orkuöryggi og innviðir

Afhendingaröryggi er afar mikilvægt fyrir þau fyrirtæki og heimili sem staðsett eru í nágrenni virkjananna, sérstaklega fyrir þá viðskiptavini sem nýta varmaorku frá HS Orku. Innviðirnir eru að hluta til á ábyrgð HS Orku og að hluta á ábyrgð þriðja aðila. Fjármagn til viðhalds á eignum HS Orku hefur verið aukið til þess að styrkja innviðina og tryggja gott viðhald alls búnaðar í starfsemi félagsins. Sett hafa verið skýr markmið með tilliti til rekstrartíma og -öryggis. Í samvinnu við þriðja aðila er unnið að því að skilgreina snertifleti á milli innviða HS Orku og þriðja aðila til þess að skýra eignarhald og samsvarandi ábyrgð.

Viðskiptalíkan, mikilvægi og hagaðilar, frh.

Hringrás auðlindastrauma innan Auðlindagarðsins

Fyrirtæki í Auðlindagarðinum nýta fleiri en eina tegund auðlindastrauma frá virkjunum HS Orku og sum þeirra nýta straua sem annars færu til spillis. Stjórnendum er aftur á móti ekki kunnugt um frekari hringrás innan Auðlindagarðsins, þ.e.a.s. ekki eru þekkt tilvik þar sem aukaafurð eða úrgangur eins fyrirtækis (fyrir utan HS Orku) sé inntak í annað fyrirtæki innan Auðlindagarðsins. Stjórnendur telja það að þróa hringrásina frekar sé mikilvægur þáttur í að viðhalda og styrkja stöðu Auðlindagarðsins sem græns iðngarðs og laða að fyrirtæki sem geta orðið langtíma viðskiptavinir. Þróun hringrásarhagkerfisins er því álitid mikilvægt málefni en framþróun á þessu sviði er þó ekki eingöngu undir HS Orku komið. Til að bregðast við þessu hefur félagið átt í virkum samtölum við fyrirtæki sem gætu nýtt sér aukaafurð eða úrgang annarra fyrirtækja í Auðlindagarðinum, eða öfugt, ásamt því að gera rannsóknir til að greina frekari tækifæri í þessum efnum.

Ábyrg neysla og framleiðsla

Um þetta mikilvæga málefni er fjallað á ýmsum stöðum í sjálfbærnisráðgjafu félagsins fyrir árið 2022. Það nær yfir starfsemi á borð við meðhöndlun úrgangs og í raun þá almennu viðleitni, sem finna má í öllum ferlum félagsins, að takmarka allan úrgang og sóun í starfseminni. Það felur einnig í sér stjórnun á loftmengun, meðhöndlun hættulegra efna, birtingu upplýsinga um starfsemi félagsins og ábyrga innkaupahætti. Félagið vinnur að því að skýra kröfur til birgja og verktaka með tilliti til UFS viðmiða (e. ESG) og mun framkvæma birgjamat fyrir lykilbirgja á árinu 2023. Þetta málefni hefur skýra tilvísun í eitt af þeim heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna sem HS Orka valið að innleiða sem viðmið fyrir starfsemi sína, en það heimsmarkmið ber sama heiti og þetta málefni í mikilvægisgreiningunni.

Nánari umfjöllun um mikilvægisgreininguna má finna í sjálfbærnisráðgjafu félagsins fyrir árið 2022.

Eftir því sem leið á júlí 2022 var fylgst náið með vaxandi jarðhræringum í nágrenni Fagradalsfjalls skammt frá Grindavík. Atburðarásin leiddi til eldgoss þann 3. ágúst þegar ný sprunga opnaðist um 1 km austur af megingígnum og í um 8,5 km fjarlægð frá Svartsengi. Eldgosið var mjög virkt í upphafi en hratt dró úr gosinu og því lauk í lok ágúst. Engin virkni hefur verið á svæðinu síðan þá. Eldgosið hafi engin neikvæð áhrif á starfsemina í Svartsengi.

Stækkun Reykjanesvirkjunar er á lokastigi en 30 MW lágþrýstihverfill var gangsettur undir lok ársins, eða þann 21. desember 2022. Stækkunin bætur nýtingu í núverandi framleiðsluferlum með því að nýta straua sem áður voru vannýttir. Fyrirséð er að verkefninu ljúki á fyrsta ársfjórðungi 2023 með síðustu öryggisskoðun.

Sjálfbærni og félagsleg ábyrgð - stefna og áherslur

Stjórnunarkerfi

Á undanförunum árum hefur félagið þróað og innleitt gæðastjórnunarkerfi (ISO 9001), umhverfisstjórnunarkerfi (ISO 14001), stjórnkerfi fyrir upplýsingaöryggi (ISO 45001) og jafnlaunavottun (ÍST: 85/2012). Öll kerfin eru vottuð.

Félagið vinnur að innleiðingu ferlahugsunar í öllum þáttum starfseminnar. Stjórnendur hafa nú þegar skuldbundið sig til þessa verkefnis til nokkurra ára og gert er ráð fyrir þátttöku alls starfsfólks til að markmiðum verði náð. Þessi ferlahugsun, ásamt vottuðu gæðastjórnunarkerfi til að halda utan um stefnur, markmið, og ferla, tryggja áreiðanleika rekstursins og tryggir að innri og ytri kröfum sé fylgt.

Mælikvarði: Vottun á ISO 9001, 45001 og 14001 viðhaldið (2021: vottun viðhaldið).

Sjálfbærni og félagsleg ábyrgð - stefna og áherslur, frh.

Náttúruauðlindir

HS Orku hefur verið treyst fyrir náttúruauðlindum. Hlutverk félagsins er að leitast stöðugt við að hámarka heildarábata og verðmæti auðlindarinnar á sjálfbæran, ábyrgan og skilvirkan hátt. Jafnframt hefur félagið í áratugi stefnt að fjölbreyttri nýtingu jarðvarmauðlindarinnar með það að markmiði að fullnýta allar aukaafurðir.

Síðustu ár hefur auðlindavöktun og eftirlit þróast mikið. Framfarir í líkanagerð og jarðfræðirannsóknnum hafa skilað sér í aukinni þekkingu á nýtingu auðlindanna. Auðlindavöktunin tekur mark á mikilvægum umhverfisþáttum hvers svæðis ásamt því að líta á heildarmyndina. Sem dæmi má nefna að eðlis- og efnafræðilegir þættir eru vaktaðir með símælingum á hita, þrýstingi, vermi, vatnshæð og efnafræðilegri samsetningu. Árið 2022 hefur áframhaldandi áhersla verið lög á stöðuga þróun í hugmyndalíkönnum og forðafræðilíkönnum fyrir Reykjanesvirkjun og Svartsengi.

HS Orka uppfyllir allar kröfur sem Orkustofnun gerir til félagsins á grundvelli laga og reglugerða.

Samfélagsleg ábyrgð

Á árinu 2022 gaf HS Orka út sína fyrstu sjálfbærnisráðgjaf (fyrir árið 2021) í samræmi við GRI staðla. Staðlarnir eru leiðbeiningar um markmiðasetningu, breytingastjórnun og árangursmælingar. Fyrirhugað er að birta á árinu 2023 sjálfbærnisráðgjaf fyrir árið 2022 á sama tíma og ársreikningur félagsins er birtur.

Markmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun.

Á árinu 2022 valdi HS Orka sér sex heimsmarkmið til að innleiða í starfsemi sína. Þessi sex markmið eru #5 Jafnrétti kynjanna, #7 Sjálfbær orka, #9 Nýsköpun og uppbygging, #12 Ábyrg neysla og framleiðsla, #13 Aðgerðir í loftlagsmálum og #15 Líf á landi.

Samfélagsleg þátttaka og styrkjamál

HS Orka er með stefnu um að styðja við nærsamfélagið með því að styrkja ýmis samfélagslega jákvæð verkefni og starfsemi. Þau verkefni og sú starfsemi sem félagið styður við eru mismunandi frá ári til árs. Félagið styrkir ýmis góðgerðarsamtök og er bakhjarl íþróttafélaga í nágrennasveitarfélögunum.

Mælikvarði: Styrkveitingar í heild námu 16 m.kr. sem er heldur lægri upphæð en undanfarin ár sem skýrist einkum af minni eftirspurn vegna takmarkana sem tengjast COVID-19 (2020: 5,5 m.kr.).

Áhættustýring

HS Orka fylgir formlegu áhættumatsferli byggð á ISO 31000 til að stöðugt sé hægt greina og stýra helstu áhættum félagsins. Heildstætt stjórnunartæki hefur verið innleitt sem eykur á gagnsæi og bætir áhættustýringu fyrir hvert meginferli félagsins. Áhættugreiningar eru skráðar í áhættuskrá þar sem eðlislægar áhættur eru metnar og þeim skipt niður í þekktar eftirstæðar áhættur með viðeigandi áhættumildun. Eigendur meginferla kynna áhættur sem þeir stýra fyrir ferlaráði. Ferlaráð fer yfir áhættumatið og leggur fyrir stjórn félagsins til rýni.

Félagið hefur sett í forgang áhættugreiningu á heilsu-, öryggis- og umhverfisþáttum og þá sérstaklega með áherslu á á fyrirbyggjandi eftirlit og banvænar áhættur. Jafnframt hefur áhersla verið lögð á bestun auðlindanýtingar með það að markmiði að leita jafnvægis í framleiðslu og sjálfbærni til langs tíma.

Sjálfbærni og félagsleg ábyrgð - stefna og áherslur, frh.

Umhverfið

HS Orka hefur starfsleyfi frá heilbrigðisyriföldum og starfar í samræmi við viðeigandi umhverfislög og reglugerðir. HS Orka er með vottað umhverfisstjórnunarkerfi samkvæmt ISO 14001. Félagið hefur sett sér stefnu í umhverfismálum með það að markmiði að beita forvarnaraðgerðum ásamt öðrum aðgerðum sem miða að því að draga úr umhverfisáhrifum rekstursins. Meginmarkmiðin eru að verða kolefnishlutlaus fyrir árið 2040 og draga úr losunarkræfni fyrir árið 2030. Ein af megináherslum félagsins er enn fremur að koma að koma í veg fyrir umhverfisslys tengd starfsemi HS Orku.

Mælikvarði: ISO 14001 vottun var viðhaldið. Engin umhverfisslys urðu árið 2022 (2021: viðhelt vottun).

HS Orka vinnur að loftslagsstefnu þar sem stefnt er að kolefnishlutleysi árið 2040. Markmiðið er að ná 26 g CO₂-íg/kWst fyrir árið 2030 og kolefnishlutleysi árið 2040. Ítarlegri umfjöllun um stefnu félagsins í loftslagsmálum er að finna í sjálfbærnisýrslu ársins 2022.

Mælikvarði: Losun 34 g CO₂-íg/kWst árið 2022 (2021: 42 g CO₂-íg/kWst). Á árinu 2022 var bein losun 95.678 tonn af CO₂-íg og óbein losun, vegna flugferða tengdra starfsemi félagsins og losun úrgangs var 89 tonn af CO₂-íg (2021: 91.652 tonn og 75 tonn). Að auki nam óbein losun vegna framkvæmda 13.728 tonnum af CO₂-íg.

HS Orka hefur með virkum hætti aukið hlutdeild rafmagns- og tengibifreiða í flota sínum síðan 2015 og markmiðið er að ná 100% umhverfisvænum ökutækjum árið 2030. Þetta er liður í aðgerðum félagsins sem snúa að orkuskiptum.

Mælikvarði: Hlutfall umhverfisvænna ökutækja – 65% árið 2022 (2021: 63%).

Mælikvarði: Hlutfall raf- og vetnisbíla – 32% árið 2022.

Óbein losun vegna meðhöndlunar úrgangs og flugsamgangna á vegum félagsins jókst um 15%. Aukninguna má rekja til afnáms Covid takmarkanna við ferðalög milli landa og vegna byggingaframkvæmda við Reykjanesvirkjun. Sem mótvægisáðgerð hefur félagið stutt verkefni í skógrækt. Markmið félagsins er að flokka 95% af úrgangi félagsins fyrir árið 2030.

Mælikvarði: Flokkun úrgangs – 91% in 2022 (2021: 91%).

Starfsmannamál og mannréttindi

Starfsmannamál

Gildi HS Orku (Heiðarleiki - Framsýni - Metnaður) eru vegvísar fyrir HS Orku og starfsmenn félagsins. Starfsemi félagsins krefst mikillar sérfræðiþekkingar og reynslu. Þess vegna er sjálfbær vöxtur félagsins og árangursrík nýsköpun töluvert háð því að ráða hæft starfsfólk og forðast að missa það á hörðum samkeppnismarkaði. Þetta er gert með því að skapa og viðhalda aðlaðandi vinnustað með skýr gildi sem leggja sérstaka áherslu á vinnustaðarmenninguna.

Markmið HS Orku er að laða að og halda framúrskarandi starfsfólki sem leggur sig fram um að starfa í samræmi við gildi félagsins. Starfsmannastefna HS Orku tryggir að vinnustaðurinn tvinni saman sérfræðiþekkingu, kunnáttu, framúrskarandi þjónustu, jákvæðum starfsanda og gagnkvæmri virðingu. Starfsmannastefnan var samin í samráði við starfsmenn og er endurskoðuð reglulega, síðast þann 16. september 2022. Jafnframt er HS Orka með skýra stefnu um jafnrétti kynjanna sem fram kemur í jafnréttisstefnu félagsins sem sett er í samræmi við lög nr. 10/2008. Í stjórn HS Orku eru fjórir fulltrúar, tveir karlar og tvær konur, og í framkvæmdastjórn þess eru sjö fulltrúar, fjórir karlar og þrjár konur.

Mælikvarði: Í lok 2022 var hlutfall kvenna í hópi starfsmanna HS Orku 19% (2021: 19%).

Mælikvarði: HS Orka viðhélt ÍST 85:2012 vottun í úttekt BSI árið 2021 (2021: viðhélt vottun).

Félagið er með reglur og verklag varðandi öryggi og heilsu, misbeitingu, auk reglna og verklag um hegðun og frammistöðu starfsmanna til hagsbóta fyrir vinnuveitandann. Félagið er með stefnu um engin slys og skráir öll tilvik ásamt því að geyma skýrslur um öll slys og fjarveru vegna veikinda. Á árinu 2022 varð ekkert fjarveruslys en tvö slys urðu þar sem starfsmenn þurftu að leita aðhlynningar læknis.

Mælikvarði: HS Orka viðhélt ISO 45001 vottun í úttekt BSI árið 2021 (2021: viðhélt vottun).

Mannréttindi

Félagið hefur skuldbundið sig til að tryggja að komið sé fram við fólk af sæmd og virðingu. Áhætta tengd brotum á mannréttindum eru m.a. vegna vinnuaðstæðna og vinnu barna. HS Orka er skuldbundið til að fylgja öllum lögum, reglugerðum og reglum varðandi grundvallarmannréttindi sem ná m.a. yfir þvingaða vinnu, misbeitingu á vinnustað, mansal og aðrar birtingarmyndir mismununar. Skuldbinding HS Orku um að stunda viðskipti af heilindum felur í sér að forðast spillingu í hvaða formi sem er og fylgja lögum um aðgerðir gegn spillingu.

Að auki hefur félagið gæðastaðla og strangar öryggisreglur til að tryggja öryggi starfsfólks og þeirra verktaka sem veita því þjónustu. Um alla stóra samninga við verktaka, þar á meðal undirverktaka, gilda kröfur um að fylgt sé öllum lögum og reglugerðum um vinnumarkaðsmál, heilbrigði og öryggi.